

GEMEENTE KOKSIJDE
BIBLIOTHEEK VISSERIJMUSEUM
OOSTDUINKERKE

HET VISSERIJBLAD

31e JAARGANG
VRIJDAG
18 september 1964
Nr 38
PRIJS 10 FRANK

VAKBLAD VOOR : REDERS — VISSERS — NIJVERAARS EN
HANDELAARS UIT HET BELGISCHE EN NEDERLANDSE VISSERIJ-
BEDRIJF. VERSCHIJNT ELKE VRIJDAG.

CASINO- KURSAAL OOSTENDE

NIGHT-CLUB „LA CHAMPAGNE”

ZATERDAG 19 en
ZONDAG 20 SEPTEMBER
van 22 uur af :

**JEAN-LOUIS
STAIN**

**MERINO COSTA
EN ZIJN ORKEST**

FRANZ ANDRE :
piano

Tentoonstellingen Hoofdingang

VAN 19 SEPTEMBER

TOT 31 OKTOBER :

**TWEDE
EUROPA-PRIJS
VAN DE
STAD OOSTENDE
VOOR
SCHILDERKUNST
1964**

Hall Petit-Nice

TOT 27 SEPTEMBER :

CHINA

Missies van Scheut

Voor alle inlichtingen
en lokatie :
CASINO-KURSAAL
OOSTENDE
Tel. (059) 751 11

(van 10 tot 13 u. en
van 16 tot 19 u.)

(2991N—5301V)

PUBLICITEIT IN
HET VISSERIJBLAD
DOET UW
ZAKENCIJFER STIJGEN

Voor
nieuwbouw
en
herstellingen
van
schepen

N.V.

BELIARD- MURDOCH

(2049)

* Over te nemen : VISHANDEL
buiten de stad, gr. frigo-et al., mos-
selkuismachine. 20.000 F inkoop
verse vis alleen p.w. 140.000 fr.
ALG. WOONZORG Kipdorp 32,
Antw. (5302V)

Reders en Vishandelaars

H E T B E S T E

IJS

WORDT GELEVERD DOOR

Froid Industriel

Telefoon : 717 91

(2180V)

R E D E R S ,
L E E S T U W
V A K B L A D

LEON VAN EESSEL

Makelaar in alle verzekeringen en herverzekeringen

Oudaan 26

ANTWERPEN :

Tel. 32.38.55 (8 lijnen)

Telex :

Leoneessel Antwerpen 277

★

BRUSSEL :

Keizerinlaan 66

Tel. 12.21.30 — 12.11.37

★

LUIK :

Boulevard

de la Sauvenière 24

Tel. 23.33.93 - 23.16.01

★

HAMBURG :

Leon Van Eessel & Co

Dammtorstrasse 31

Tel. : 34.27.00 - 34.27.18

Telex 021 - 4236

Leoneessel, Hamburg

Korrespondenten in :

Londen, Parijs, New-York, Rotterdam

(185)

Door reden sterfgeval

OVER TE NEMEN

VISHANDEL

met ronde, moderne winkelwagen
en frigo.

Telefoneren (09) 51 10 98

(5303V)

FIRMA

R. Huysseune

ZEEBRUGGE

Export Import

TELEFOON

Privé : 540 06

Magazijn : 541 42

Vis & Garnalen in 't Groot

Specialiteit van verse
gepelde garnalen
Thuisbestelling
in de grote centra
Verzending
in gans het land

(2182)

DE OORZAKEN VAN HET BEDERF VAN DE VIS EN DE INVLOED VAN DE TEMPERATUUR

DOOR P. HOVART, E. VAN DAMME en W. VYNCKE

In het «Landbouwtijdschrift» — nrs 5-6 van mei-juni 1964 — verscheen een zeer belangrijk verslag over de oorzaken van bederf van vis en de invloed van de temperatuur. Graag nemen wij deze studie dan ook in ons blad over.

De vis en visserijproducten zijn zeer bederfbare voedingswaren en vergen een uiterst zorgzame behandeling in alle schakels van produktie en distributie. Bij het bederfproces is vooral de werking van de bacteriën van belang, doch deze werking staat op haar beurt sterk onder de invloed van de temperatuur.

De onderhavige studie behandelt vooreerst de oorzaken van het bederf van vis en visserijproducten in het algemeen en belicht vervolgens een onderzoek over de temperatuur, waarin de vis in België in enkele distributieschakels onderhevig is. Dit onderzoek werd uitgevoerd door de Werkgroep «Behandeling Vis» van de Kommissie voor Toegepast Wetenschappelijk Onderzoek in de Zeevisserij, naar aanleiding van een studie over de behandelingsprocessen van de vis en visserijprodukten, vanaf de vangst tot bij het verbruik (1).

§ 1. HET BEDERF VAN DE VIS

Het bederf van de vis en visserijprodukten geschiedt voornamelijk onder invloed van drie factoren, nl. a) zuiver chemische reacties, b) bacteriën en c) het enzymatisch systeem van de vis zelf.

a) Zuiver chemische reacties

De zuiver chemische reacties verlopen bij de vis zeer langzaam en zijn dan ook in normale omstandigheden meestal te verwaarlozen; deze reacties komen duidelijk tot uiting wanneer het bacterieel bederf op één of andere manier geremd wordt. Voorbeelden van chemisch bederf zijn de oxydatieve vetransheid in vette vis, zoals haring en makreel en het taai en vezelig worden van diepbevroren vis bij langdurige vriesopslag.

b) Bacteriën

De jongste jaren zijn de meeste onderzoekers het eens geworden dat de bacteriën de belangrijkste rol spelen bij het visbederf. Dit bederf wordt tenzerste in de hand gewerkt door twee factoren: de samenstelling van de vis en de losse structuur van het visweefsel.

Reeds door hun samenstelling zijn vissen en andere zeedieren een zeer bederfelijke voedingswaar. Tabel 1 geeft een overzicht van de samenstelling van het vlees van enkele vissen en andere zeedieren (2).

TABEL 1 — Gemiddelde samenstelling van het vlees van vissen en andere zeedieren (in procenten)

Soort	Water	Zout	Eiwit	Vet	Koolhydraten
Kabeljauw	83	0,2	17	0,1	0,1
Schelvis	83	0,2	17	0,1	0,1
Koolvis	81	0,2	18	1	0,1
Haring (Noordzee)	63	1	18	18	0,1
Tong	83	0,2	15	0,5	0,1
Schol	81	0,2	16,5	1,5	0,1
Garnaal, kreeft (gekookt)	70	4	23	2	1
Mosselen	83	3	10	1	1

De meeste vissen behoren tot de categorie van de magere vissoorten (kabeljauw, schelvis, enz.); zij bestaan aldus praktisch uitsluitend uit water en eiwitten, die een uiterst geschikte voedingsbodem vormen voor de rottingsorganismen. Voor de vette vissoorten (bv. haring) komen er nog

vetstoffen bij; deze stoffen zijn eveneens zeer aan bederf onderhevig.

Behalve de samenstelling wijst ook de structuur van het visvlees op grote bederfmogelijkheden. Deze structuur is veel losser dan deze van de zoogdieren, daar het bindweefsel (sarkolemma) in veel geringere mate aanwezig is. Hierdoor zijn de eiwitten veel minder sterk aan elkaar verbonden, waardoor zij door de bacteriën gemakkelijker kunnen worden aangetast.

Door de losse structuur is ook het gehalte aan extraheerbare stikstofbestanddelen in vis hoger dan in het spierweefsel van de zoogdieren. Laatstgenoemde bevatten ongeveer 900 mg/100 g extraheerbare stikstofbestanddelen, terwijl de beenvissen (bv. kabeljauw) er 1.400 mg/100 g, de dwarsbekken (bv. rog) er 3.000 mg/100 g en de schaaldieren (bv. kreeft) er 3.500 mg/100 g bevatten. Van deze extraheerbare stikstofbestanddelen zijn de belangrijkste het kreatine (400 gm % in kabeljauw), het trimethylamineoxyde (350 mg %), het taurine (300 mg %) en het anserine (150 mg %). Alhoewel de hoeveelheid van deze stoffen relatief klein is, spelen zij toch een belangrijke rol in het bacterieel bederfproces van de vis (3).

Reeds in 1909 stelde H. Bruns (4) vast dat de weefsels van normale, gezonde vis steriel zijn. Dit werd sedertdien herhaaldelijk bevestigd (5) (6). In de ingewanden, de kieuwen en de slijmlaag van de huid bevinden zich echter grote hoeveelheden bacteriën: 10^2 tot 10^5 per cm^2 huid of kieuwweefsel en 10^3 tot 10^8 per ml darmvloeistof (6).

Deze bacteriën beginnen echter betrekkelijk vlug hun werking langs de kieuwen en de darmholte en dringen langs de bloedbanen in het visvlees. Dit proces wordt nog versneld wanneer de vis gekwetst is, bijvoorbeeld bij het gutten en het stuwen in het ruim.

De populatie van de darmbacteriën stemt meestal goed overeen met deze van de slijmlaag van de huid en de kieuwen. In de noordelijke wateren geldt het voor 95 % marine, aerobe, psychrotolerante bacteriën. Van betekenis zijn vooral achromobacter-, pseudomonas- en flavobaktersoorten. Deze bacteriën kennen hun optimale ontwikkeling tussen 10 en 20° C, maar kunnen zich nog goed ontwikkelen bij temperaturen tot 0° C. Hoe lager de temperatuur, hoe trager deze ontwikkeling echter zal geschieden.

Dat de temperatuur de dominerende faktor voor het bacterieel bederf is, blijkt uit het feit dat het bederf bij 3° C tweemaal zo snel intreedt als bij 0° C en dat een verlaging van de temperatuur van 3° C tot 0° C de houdbaarheid van de vis eventueel verlengt als bijvoorbeeld een verlaging van 25° tot 3° C (7). Figuur 1 geeft een beeld van de invloed van de temperatuur op het bederf van de vis (8).

De figuur schetst, in functie van de tijd (van de vangst tot de vis niet meer geschikt is voor menselijke consumptie) het verloop van de kwaliteitsdaling van de vis bij verschillende bewaartemperaturen.

De volle lijnen wijzen het kwaliteitsverloop aan voor een bewaring bij respectievelijk 0°, 5°, 15° en 20° C en zoals blijkt, bedraagt bij deze temperaturen de maximale bewaartijd respectievelijk 14, 8, 4,5, 2,5 en 1,5 dagen. Verder tonen de stippellijnen de maximale bewaarduur bij 0° C aan, voor vis welke vooraf gedurende 16 tot 18 uur bij 20° C opgeslagen werd; in deze omstandigheden valt de maximale bewaarduur tot 4,5 à 6,5 dagen tegenover 14 dagen bij een onmiddellijk koelen en bewaren op 0° C.

Rond de 0° C wordt de ontwikkeling van de psychrotolerante bacteriën ernstig geremd. In dit verband kan vermeld worden dat de evenwichtstemperatuur van in ijs bewaarde vissen rond —0,5° C gelegen is, hetgeen zeer dicht het vriespunt van het visvlees benadert. Lagere temperaturen veroorzaken schade aan de vis door gedeeltelijke bevrozing waardoor kristallen in de weefsels ontstaan.

Behalve de initiale bacterieflora komen door uitwendige besmetting in het visruim, de verkoopshalle, de verwerkingsinrichtingen, enz. soms aanzienlijke hoeveelheden mesofiele bacteriën op de vis terecht. Deze sekundaire flora bestaat vooral uit mesenterikus, proteus, koli, mikrokoccon,

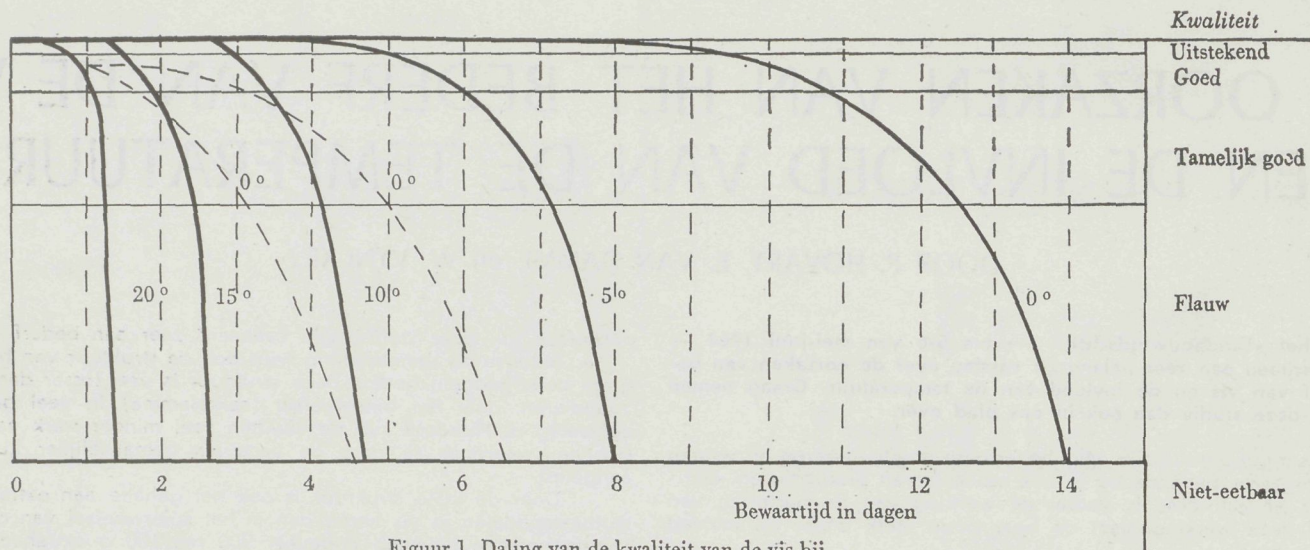
carcinae, enz. (9). Deze bacteriën kunnen zich slechts bij hogere temperaturen (10 à 45° C) ontwikkelen; wanneer de vis aan hoge temperaturen wordt blootgesteld, bijvoorbeeld in de vishalle en de vispakhuizen, kunnen zij het bederf van de vis aanzienlijk bespoedigen.

Voor de mens pathogene bacteriën worden in pasgevangen, gezonde zeevis niet aangetroffen. Tijdens de latere besmetting kunnen echter wel pathogene kiemen op de vis terecht komen, bijvoorbeeld aerobe, zoals salmonellae (typhusbacteriën) en anaerobe, zoals clostridiën (Botulinus-groep). Bij hogere temperaturen vinden deze bacteriën in het visvlees een zeer geschikte eiwitrijke voedingsbodem (10).

a) Temperatuuronderzoek bij het lossen en de verkoop

1. PROEFOMSTANDIGHEDEN

Het temperatuuronderzoek bij het lossen en de verkoop werd doorgevoerd te Oostende, als zijnde de belangrijkste Belgische aanvoerhaven (ca 80% van de Belgische aanvoer wordt namelijk te Oostende verkocht), en greep plaats in de maanden mei tot en met oktober 1961; in deze periode werd om de week een marktdag uitgekozen, waarop drie tot vier vaartuigen uit de scheepsklassen III, IV, V en VI gevolgd konden worden. In principe werden de temperaturen om het uur opgenomen, vanaf het uitnemen van de vis uit het scheepsruim tot het ogenblik dat de vis, na

Figuur 1. Daling van de kwaliteit van de vis bij verschillende temperaturen.

c) Het enzymatisch systeem van vis

Het enzymatisch systeem van de vis zelf, en in bijzonder van het spijsverteringskanaal, is eveneens verantwoordelijk voor het visbederf. Enzymatisch en bacterieel bederf treden echter meestal gelijktijdig op, zodat het meestal niet uit te maken is welk aandeel de enzymen in een bepaald bederfproces hebben. Algemeen gezien bereiden de enzymen de bacteriële aktie voor. Vooral de enzymen van het darmkanaal zijn de bewerkers van de verweking en van de ontbinding van de onderbuikwand; zij begunstigen aldus het binnendringen van de bacteriën (11). De eiwitafbraak door enzymen — ook autolyse genoemd — leidt tot de vorming van vrije en basische aminostikstof; hierdoor worden nog meer voedingsstoffen voor de bacteriën gevormd (12).

De twee belangrijkste eiwitplitsende enzymen zijn het kathepsine en het glycyglycine-dipeptidase; beide blijken een grote aktiviteit in het visweefsel te bezitten.

In Noordzeevissen komt zowat vijfmaal meer kathepsine in de lever, zesmaal meer in de milt en tiemaal meer in het visvlees dan in de overeenkomstige lichaamsdelen van zoogdieren (13).

Voor garnaal en andere schaaldieren kan een ander voorbeeld van enzymatisch bederf opgegeven worden, nl. het zwartworden. Volgens J. Alford en E. Fieger (14) zou dit gebeuren in aanwezigheid van lucht, waardoor oxydatie zou plaatsgrijpen en melanine zou gevormd worden, die de karakteristieke zwarte kleur geeft.

Zoals het bacterieel bederf, wordt de enzymatische aktiviteit ook sterker bij verhoogde temperatuur. Hieruit blijkt dan ook opnieuw het belang van een lage temperatuur; rond 0° C wordt de autolyse immers praktisch stilgelegd. Mede om de hogervermelde reden moet een gedeeltelijke bevroering echter voorkomen worden, omdat in dit geval de enzymatische aktiviteit weer groter wordt (15).

Tenslotte dient er op gewezen te worden dat de temperatuur niet alleen een grote invloed heeft op de snelheid waarmee het bederf vordert. Het is immers ook gebleken dat de verschillende reakties die tot de vorming van de diverse bederfprodukten (trimethylamine, ammoniak, zwavelwaterstof, enz.) aanleiding geven, verschillende temperatuurgradiënten hebben, zodat het bederftype sterk afhankelijk is van de temperatuur. Onderzoekingen in Canada hebben uitgewezen dat het bederftype van verse vis in de zomer en de winter sterk kan uiteenlopen (16).

§ 2. HET TEMPERATUURONDERZOEK

Met een temperatuurstijging gaat een achteruitgang van de houdbaarheid en de kwaliteit van de vis gepaard. Teneinde enig inzicht in deze achteruitloop te bekomen, werd in België in enkele schakels van het distributieproces een temperatuuronderzoek verricht. Dit onderzoek had voor de vis betrekking op waarnemingen bij het lossen en de verkoop in de pakhuizen van de vismijn aan de kust; voor garnalen werden opnamen uitgevoerd in de garnaalvismijn en in de inrichtingen van enkele groothandelaren, terwijl voor de kreeftjes enkel data werden verzameld in de vismijn.

de verkoop, uit de mijn verwijderd werd. In tabel 2 worden de stadia van de opnamen nader toegelicht.

De temperatuurwaarnemingen werden verricht met een draagbare weerstandsthermometer, die werd op punt gesteld door het Torry Research Station (Aberdeen) (17). Het gevoelige element bevindt zich in een stalen hypodermische naald van 15 cm. Deze thermometer laat een nauwkeurige en vooral zeer snelle aflezing toe, zodat de faktor tijd kan worden uitgeschakeld.

Voor de opnamen aan de oppervlakte van de vis werd de naald over minimum 8 cm lengte tussen het vel en het vlees gestoken; voor het opnemen van de temperatuur in het midden van de vis werd de naald achter de kop zodanig in het rugvlees gestoken dat de naald minimum 5 cm langs de ruggegraat kwam te zitten.

TABEL 2 — Stadia van de temperatuuropnamen

I. In het ruim

A. Omgevingstemperatuur	1. op 20 cm boven de gestockeerde vis.
	2. onder het luik op werkhogte.
B. Temperatuur van de vis	1. in de bovenste laag vis.
	2. midden in de visbakken.
	3. in de vis tegen de zijwand van de middengang.
	4. in de vis tegen de zijwand vertikaal op de middengang.
	5. in de vis tegen de buitenwand.
	6. in de shelfcod (*).

II. Op de kade en in de mijn

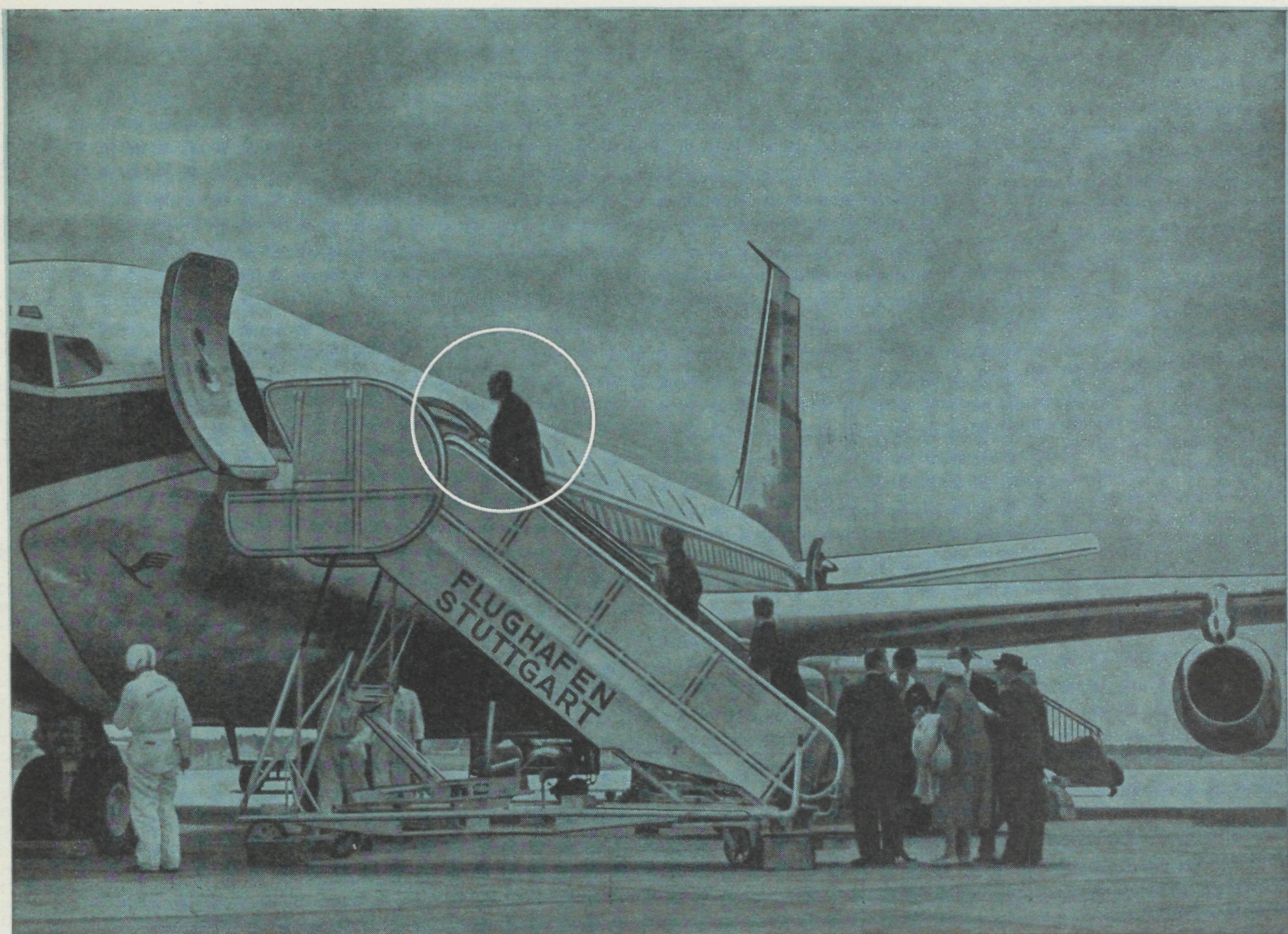
1. buitentemperatuur tijdens het lossen en de verkoop.
2. temperatuur in de vismijn tijdens het lossen en de verkoop.
3. temperatuur in de pakhuizen tijdens de verkoop en verwerking.

III. Temperatuur van de vis

A. Temperatuur van de vis op de kade tijdens het vullen van de bennen	1. Grote ronde vis en kleine ronde vis	— vis boven op de ben : aan de oppervlakte van de vis midden in de vis.
		— vis midden in de ben : midden in de vis.
B. Temperatuur van de vis in de mijn tijdens het wachten op de verkoop en de wegname	2. Platte vissoorten	— vis boven op de ben : midden in de vis.
		— vis midden in de ben : midden in de vis.
	3. Vis op de grond, stuk per stuk tentoongesteld	— aan de oppervlakte aan de bovenzijde van de vis.
		— midden in de vis.
		— tussen de vis en de vloer van de halle.

(*) Kabeljauw van de laatste vangst, die met de buikclappen op de bovenste ijslaag wordt gelegd.

Volg blz. 10

Vlucht 683 voor Athene

Dat is Mijnheer Breuer. Hij verricht een na-verkoopdienstreis naar Athene. Hij is één van die vele specialisten van de "vliegende na-verkoopdienst" van de Motorenafdeling van de Daimler-Benz AG. Zij die van deze Groep deel uitmaken, scholen het technisch personeel van onze Verdelers van motoren in gans de wereld en staan hen met raad en daad bij. Daarnaast controleren zij ook de motoren van onze klanten en helpen zij speciale problemen oplossen. Zijn aktieterrein is deze keer Griekenland.

Sedert het bestaan van de vliegende informatiedienst voor Dieselmotoren*, hebben de specialisten van deze Afdeling reeds 410.000 kilometer per vliegtuig afgelegd, hetzij meer dan 10 maal de reis om de aarde.

Mercedes-Benz motoren

* Het loont werkelijk de moeite eens nadere inlichtingen te nemen over het programma der Mercedes-Benz motoren met een vermogen van 20 tot 675 pk; Er bestaan echter ook Maybach Mercedes-Benz motoren van 350 tot 3600 pk. Wendt U daartoe schriftelijk tot de algemene vertegenwoordiger in uw land of tot de Daimler-Benz AG, Stuttgart-Untertuerkheim, Verkauf Motoren/Export.

OOSTENDSE MARKT

In de opgegeven marktprijzen is de taks aan de bron van 9% niet begrepen. Ook betreft het ongekopte en ongereinigde vis. Gelieve hiermede rekening te houden bij het vergelijken van de prijzen.

- O -

ZATERDAG:

KREEFTJES EN TONG

Toch weer 2 schepen op de zaterdagmarkt, de O.249 en de O.191. De ene met een vangst van de Kreeftenput, de andere van het Kanaal. Van de Kreeftenput werd de opbrengst voornamelijk gemaakt door de kreeftjes, van het Kanaal waren het natuurlijk weer de tongen die het deden. Kreeftjes en tongen kregen renderende prijzen waardoor de resultaten nog wel bevredigend uitvielen. Voor kreeftjes werd van 750 voor de kleine naar 1270 F voor de grote sortering betaald. De andere vis van de Kreef-

tenput werd redelijk goed verkocht met inachtneming dan van het feit dat het toch zaterdag was. Kabeljauw noteerde tot 19 F, gul van 250 naar 450 F en wijting van 250 naar 400 F. Platvis werd praktisch niet gelost en ook tarbot was erg schaars. Voor de paar bennen werd echter toch van 60 tot 70 F gegeven. Totten vonden op deze zaterdag vanzelfsprekend evenmin kopers als op de normale verkoopdagen, ze werden dan ook opgevangen aan 160 F per mand. De uitslag voor de O.191 beliep uiteindelijk 79.970 F.

TONGEN OPNIEUW DUURDER

Eén vaartuig met tong slechts en misschien hierdoor wel stijgende prijzen. De kleine sorteringen vooral kregen stijgende noteringen waardoor het gemiddelde opnieuw rond de 80 F per kg kwam te liggen. Een prijsstijging dus van ongeveer 9 F per kg. Niet alleen de

kleine, ook de grote sorteringen waren duurder met grote tong tot 3880 F, driekwarttongen tot 3830 F en de bloks tot 3800 F. Voorkleine en kleine stegen boven de 80 F en kregen van 4130 naar 4170 F per mand. Waar deze soorten meest voorhanden waren werd het gemiddelde sterk verhoogd. Hierdoor bereikte de O.249 nog een zeer mooie uitslag: 192.790 F. De vangst bestond uit een 10-tal bennen vis en ongeveer 2200 kg tong.

Als het waar is dat de zaterdagmarkt zo een beetje de barometer is voor de volgende verkoopweek dan lijkt het erop dat die volgende week niet slecht zal verlopen.

MAANDAG:

WEER DUURDERE TONGEN

Een nogal ruime aanvoer op deze warme openingsdag, aanvoer die aan meer dan middelmatige prijzen werd verkocht. Vooral rog, platvis,

tong, kabeljauw en steenschol werden duur verkocht. Rode zeebaars, witte leng en totten waren goedkoop en dit om de gewone reden: te ruime aanvoer voor het jaargetijde. De totale aanvoer bestond uit 5.650 bennen vis, 1500 kg makreel, 3.600 kg kreeft en 7.650 kg tong.

De opbrengst hiervan beliep 3.486.048 F.

De aanvoer was niet bijzonder gevarieerd en werd gebracht van IJsland, de Noordzee, het Kanaal, de Noord en de West. IJsland bracht het meest vis, daarna de Noord. Het Kanaal gaf zeer weinig vis terwijl van de Noordzee vooral totten gelost werden. De resultaten waren voor de meeste schepen zeer bevredigend. Alleen de Noordzeevangst, die al te veel kleine vis bevatte, gaf geen renderende uitslag.

RENDERENDE IJSLANDSE REIZEN

Door 3 IJslanders werden 3250 bennen vis en 3600 kg kreeftjes aangevoerd. De grootste vangst werd gelost door de O.81 die dit keer een zeer ruime vangst in de afslag bracht en 2100 bennen loste. Het grootste gedeelte hiervan was rode zeebaars, leng en koolvis. Verder kabeljauw en gul en heiloot. Ook de andere schepen zorgden meestal voor koolvis, rode baars en leng. Volgens de nogal ruime aanvoer werden er vaste prijzen betaald voor rode zeebaars, prijzen welke schommelden van 360 naar 430 F. Koolvis kreeg de gewone uitvoerprijs die toch wel iets hoger was dan vorige week en schommelde van 430 naar 450 F. Voor leng was de prijs nogal matig wat overigens zeer begrijpelijk is gezien de ruime aanvoer. Blauwe leng haalde nooit de 500 F terwijl de witte soort amper 320 F haalde. Voor kabeljauw waren de prijzen 'in verhouding' zeer goed. Hier noteerden we van 650 naar 800 F, gullen kregen van 330 naar 450 F. Zeewolf was redelijk duur en kreeg van 370 naar 500 F per ben. Minder gebrachte soorten als hondstong en schotse schol werden nogal gretig afgenomen en kregen middelmatige prijzen. De resultaten waren hier begrepen tussen 311.865 F en 910.433 F dit voor de O.237 en de O.81. De kwaliteit was maandag eerder aan de flauwe kant van deze visgrond, iets wat zeker in de hand werd gewerkt door de lange reizen en het warme weer.

TOTTEN VAN DE NOORDZEE

Voor de Z.212 werd het geen te beste uitslag. Dit kwam dan in de eerste plaats door de geloste soorten die goedkoop verkocht werden. Op een vangst van ongeveer 600 bennen waren er meer dan 400 bennen totten. Totten van een nogal klein slag waarvoor de minimumprijs van 160 F werd betaald. Deze 400 bennen brachten dan ook maar 64.000 F op. Toch werd nog een opbrengst bereikt van 171.170 F. Hiervoor was het echter nodig dat voor kabeljauw tot 990 F werd gegeven en dat makreel tot 450 F

MARKTBERICHTEN OOSTENDE

	12-9-1964	14-9-1964	15-9-1964	16-9-1964
Tongen, grote — Sole, grosse	77.60-81.—	80.60-84.—	81.40-88.—	83.80-89.—
3/4 tongen 3/4 sole	76.60	76.—81.—	80.80-81.80	81.—85.60
Bloktongen — Sole moyenne	76.—	76.—78.40	83.—90.—	78.20-84.20
Voor-kleine — Petite	82.60	83.—85.80	84.60-85.80	81.40-85.80
Kleine — Toute petite	83.40	83.20-85.—	81.60-83.—	76.20-80.60
Tarbot, groot — Turbot gros	70.—	71.—	70.50-76.—	70.—78.—
Middel — Moyenne	60.—	58.—	52.—61.80	50.40-53.80
Kleine — Petite	.....	.....	25.—35.—	40.—46.—
Griet — Barbue	.....	.....	.....	.....
Middel — Moyen	.....	.....	.....	.....
Kleine — Petit	.....	.....	.....	.....
Schol — Plie	.....	14.—17.—	17.—	18.—21.50
Grote iek — Grosse	.....	16.—	19.—	18.—20.—
Kleine iek — Petite	.....	.....	19.80	17.40-19.80
Iek 3e slag — 3e sorte	.....	14.—14.80	19.40	15.—17.40
Platjes — Toute petite	.....	4.—7.—	5.80- 7.60	4.— 8.80
Schelvis grote — Aiglefin, gros	.....	.....	28.—	.....
Middel — Moyen	.....	14.—	15.60-22.—	19.60
Kleine — Petit	3.20	4.40- 6.—	3.20- 7.60	3.20- 6.50
Heek, grote — Merlu, gros	35.—	48.—	.....	52.20
Middel — Moyen	.....	25.—38.—	.....	26.—36.—
Kleine — Petit	.....	14.—	.....	.....
Rog — Raie	.....	6.—17.50	10.—17.60	14.—19.80
Rode poon — Perlon	.....	7.—10.—	8.—12.—	.....
Grauwe poon — Grondin	.....	5.—6.—	.....	6.— 9.—
Kabeljauw — Cabillaud	18.—	16.—21.—	15.60-23.—	30.—40.—
Gullen — Petit cabillaud	5.— 9.—	3.20- 9.80	3.60-14.60	3.20-24.—
Hozemondhamme — Baudroie	38.—	35.—48.—	46.50	38.—46.40
Wijting — Merlan	5.— 8.—	4.—11.40	5.80- 8.—	3.— 8.—
Schar — Limande	.....	6.— 9.—	.....	6.80- 9.—
Steenschol — Sole limande	.....	21.20-26.—	20.80-28.80	21.60-33.—
Zeehaai — Aiguillat	.....	7.— 9.60	5.20-10.40	.....
Hondshaai — Rousette	.....	7.— 7.70	6.20	8.—
Arend (Pieterman) — Gr. vive	.....	.....	.....	.....
Makreel — Maquereau	.....	9.—	7.60	7.80
Horsmakreel — Saurel	.....	.....	.....	.....
Rode knorhaan	.....	7.—21.40	7.20-23.—	12.—
Keilrog — Raie radiée	.....	20.—24.60	13.40-21.40	.....
Zeekreeft — Langoustine	25.—42.30	14.—32.—	.....	.....
Schaat — Flotte	.....	10.—18.—	.....	.....
Zeebaars (klipv.) — Aigle de Nor.	.....	.....	.....	.....
Lom — Brosme	.....	.....	.....	.....
Kongeraal — Congre	.....	.....	.....	.....
Leng — Lingue	.....	.....	.....	.....
Schartong — Cardine	.....	15.—22.—	12.—25.—	12.—24.—
Volle haring — Hareng	.....	.....	.....	4.40- 5.—
Ijle haring — Hareng guai	.....	.....	.....	.....
Haringshaai — Latour	.....	.....	.....	.....
Steenholk — Flétan	.....	.....	2.20	.....
Heilbot — Flétan	.....	.....	.....	.....
Koolvis — Colin	.....	.....	.....	.....
Steur — Esturgeon	.....	.....	.....	.....
Zeeewolf — Loup de Mer	.....	.....	.....	.....
Pollak — Lieu jaune	.....	.....	8.—	.....
Zonnevis — St.-Pierre	.....	.....	.....	.....
Koningsvis	.....	.....	.....	.....
Hondstong — Plie cynoglosse	.....	.....	.....	.....

EN VISMIJNECHO'S

haalde. Ook de andere Noordzee-soorten kregen bevredigende prijzen. Totten zijn nu echter de vis van het jaar aan het worden en krijgen we spijtig genoeg op een ogenblik dat ze er zeer weinig nodig zijn.

RUIME NOORDVANGSTEN

Door 4 schepen kregen we 1150 bennen vis van de Noord. De meest gebrachte soorten waren hier totten, kabeljauw, gul, steenschol en haai. Zeer korte reizen en opbrengsten welke zeker bevredigend zijn.

KOTTERS

van de Sande

(5043V)

Deze opbrengsten schommelden trouwens van 97.710 F (in 8 dagen) naar 188.490 F (in 9 dagen), dit voor de O.154 en de O.204.

Totten kregen hier toch iets betere prijzen dan van de Noordzee. De kwaliteit was beter en de sortering groter. Voor de grootste soort werd tot 330 F betaald, de kleine soort kreeg van 230 naar 250 F en de kleinste sortering van 160 tot 180 F. Kabeljauw werd ook duurder verkocht dan van de Noordzee en kreeg van 950 F in bennen naar 1100 F op de grond. Gullen verkochten van 220 naar 650 F volgens de sortering. Minder trek naar gul dan vorig jaar. Steenschol werd minder gebracht dan gewoonlijk maar bleef hierdoor ook zeer duur. Voor haai werd een bevredigende prijs betaald welke schommelde van 300 naar 370 F per ben. Voor jonge schelvis werd tot 550 F betaald en een sortering grote kreeg tot 750 F. Tarbot werd niet veel aangevoerd en was dan ook duur; toch minder duur dan verleden week. Er werd van 55 tot 71 F voor betaald wat zeker niet slecht is.

WEER DUURDERE KANAALTONGEN

Vier Kanaalschepen zorgden er maandag voor 260 bennen vis en 7.200 kg tong. De meest gebrachte tongsoorten waren voorkleine en kleine. Deze kregen nochtans de beste prijzen. Toch werden ook de andere sorteringen duurder verkocht dan verleden week en zelfs duurder dan zaterdag. Het gemiddelde voor tong steeg aldus tot 82 F per kg en we hebben de indruk dat ze de volgende dagen nog verder zullen stijgen. Naar het zeggen van schippers zou de tongvisserij opnieuw verminderd zijn terwijl men tevens met het spookbeeld van 30 september voor ogen staat wanneer de nieuwe territoriale grenzen in voege treden. Maandag kregen ondertussen de slips minder dan 80 F per kg en kregen de voorkleine de hoogste prijs: 85 F.

Vis werd alleen door de O.218 in ruimere mate gebracht. Dit schip

zette zowat 200 bennen in de afslag, vis welke redelijk duur werd verkocht. Zo kregen de roggen tot 800 F, werd platvis van 14 naar 19 F per kg verkocht en kreeg schotse schol tussen 17 en 24 F. Heek bleef peperduur en noteerde van 25 F naar 48 F. Voor rode knorhaan kregen we tussen 350 en 1050 F zodat deze vis zeker niet goedkoop was. De resultaten van het Kanaal waren zeker bevredigend en schommelden van 155.940 F voor de O.155 naar 238.680 F voor de O.26.

NIET SLECHT VOOR DE WESTSCHEPEN

Minder Westschepen dan op de vorige openingsmarkt. Toch nog 5 vaartuigen welke voor 500 bennen vis en 500 kg tong zorgden. De grootste vangst kwam van de N.765 terwijl de meest waardevolle gelost werd door de O.148. De vang-

SCHEEPSWERF

Fa Gebr. van de Sande

Breskens — Tel. 01172 - 765

(5043V)

sten bestonden grotendeels uit rog, platvis, totten, wijting, keilrog en rode knorhaan. Roggen noteerden van 460 F voor de kleine gladrogen naar 860 F voor de moerroggen. Voor keilrog werd tot 1200 F gegeven en rode knorhaan werd verkocht tussen 300 en 1000 F per mand. Platvis was eveneens duur en noteerde van 700 naar 800 F. Voor platjes werd tot 380 F gegeven. Tongen van de West waren nog een paar frank duurder dan van het Kanaal. Wijting noteerde hier tot 350 F terwijl voor knorhaan of grauwe poon maar 240 F werd betaald. Kleine gullen kregen op zeker ogenblik nog slechts de opvangprijs. Alles bijeen werden het hier wel renderende uitslagen die varieerden van 24.780 F voor de N.703 naar 101.200 F voor de N.765.

DINSDAG: MINDER VIS DAN MAANDAG

De aanvoer op de tweede verkoopdag bevatte ongeveer 4800 bennen vis, 9700 kg tong en 4300 kg kreeftjes. De opbrengst hiervan beliep 3.354.876 F. De aanvoer werd door 15 schepen aangevoerd. Hiervan kwamen er 4 van IJsland, 7 van het Kanaal, 2 van de Noord en 2 van de West. Van het Kanaal bestond de aanvoer vooral uit tong en rog, van de Noord meestal uit totten, haai en gul en van IJsland doorgaans uit koolvis, rode zeebaars en leng. De prijzen voor de IJslandse soorten vertoonden enige neiging tot dalen. Voor tongen waren de prijzen stijgend terwijl ook platvis, kabeljauw en rog duur verkocht werden. De resultaten waren voor bijna alle schepen renderend met vooral de Kanaalschepen als hoge besommers. De kwaliteit was

dinsdag wel enigszins beter dan maandag. Vooral van de Noord werd zeer mooie vis gebracht. Hier zijn de reizen werkelijk zeer kort de laatste tijd en de vangsten zeer omvangrijk.

DALENDE PRIJZEN VOOR

IJSLANDSE VIS

Door 4 IJslanders werden dinsdag 3140 bennen vis en 4300 kg kreeft gelost. De visprijzen waren over het algemeen iets lager dan maandag, vooral op het einde van de verkoop. Vooral kabeljauw was goedkoper en daalde van 900 naar 780 F. Rode zeebaars daalde eveneens in prijs en kreeg in plaats van 410 F nog slechts 340 F per ben. naar 1200 F volgens de sortering. Schelvis was duur en kreeg van 600 De slechtste tijd is voor deze vissoort ongetwijfeld voorbij en prijzen als deze zomer betaald werden zullen niet zo gauw meer voorkomen. Voor hondstong ging de prijs eveneens stijgen, hier werd van 700 naar 740 F per ben betaald. De kleine sortering was heel wat goedkoper en kreeg nog slechts rond de 180 F. Koolvis werd opge-

HEKKOTTERS

van de Sande

(5043V)

kocht door de uitvoerders aan prijzen die varieerden tussen 380 en 470 F per mand. De gevijlde kools werden afgezet rond de 320 F. Wijting werd iets meer gebracht dan de vorige dagen. Toch blijft de aanvoer van deze soort nog schaars zodat ze niet diende opgevangen te worden. De al te kleine sortering van de O.216 werd verkocht aan vismeelprijzen. Voor leng is de prijs gelijk gebleven, de blauwe soort kreeg rond de 440 F, de witte soort rond de 300 F. Voor kreeftjes waren de prijzen dinsdag eveneens lager. De grote soort kreeg van 860 naar 950 F en de kleine soort noteerde rond de 420 F per ben.

De bereikte resultaten schommelden voor deze schepen tussen 317.410 F voor de O.239 en 514.130 F voor de O.216. Nog goede uitslagen dus en we mogen er ons aan verwachten dat onze reders tijdens de komende weken vaak met minder zullen tevreden moeten zijn. De periode van slecht weer gaat aanbreken en dan is er vaak dagenlang van vissen geen sprake.

MEER KANAALVIS EN MEER TONG

Dinsdag verkochten 7 Kanaalschepen zowat 900 bennen vis en 9700 kg tong. De meest gebrachte vissoorten waren totten, rog, keilrog en wijting. Verder natuurlijk tong waarvoor stijgende prijzen betaald werden zodanig dat een gemiddelde van 82 F bereikt werd.

Alle sorteringen kregen zowat dezelfde prijs, die schommelde tussen 80 en 86 F. Alleen lappen gingen daarboven en kregen tot 88 F. De kleinste sortering bleef daaronder en kreeg rond de 75 F. De meest gebrachte sorteringen waren de voorkleine en de kleine welke bijna uitsluitend naar de uitvoer gingen. Niet allemaal tongenvangsten dit keer, ook een ruime vangst totten en een mooie partij keilrog, respectievelijk voor de O.94 en de O.346. Keilrog werd goedkoper verkocht dan maandag maar bleef toch nog boven de 1000 F per ben. Jonge keels noteerden tot 850 F en grote rog kreeg rond de 800 F per ben. Rode knorhaan bleef erg duur en kreeg van 1000 naar 1250 F, de kleine sortering haalde van 290 tot 500 F per ben. Roobaard, een ongewoon schaars gebrachte soort, is duur gebleven en kreeg bestendig meer dan 12 F per kg. De resultaten waren voor de Kanaalschepen zonder uitzondering renderend en schommelden van 126.540 F voor de O.131 naar 268.154 F voor de O.114.

ZEER RUIME NOORDVANGSTEN

Nog 2 Noordvangsten op deze markt, de O.34 en de O.66. Zij besomden respectievelijk 172.000 en 137.000 F, dit na korte reizen van 13 en 10 dagen. De vangsten bevatten samen zowat 580 bennen en bestonden grotelijks uit totten, gullen, haai, wijting, platvis en steenschol. Haai kreeg opnieuw hogere prijzen dan de vorige dagen en haalde tussen 370 en 530 F per ben. Wijting was redelijk duur en noteerde hier tot 370 F (kleine sortering). Kabeljauw kreeg van 780 naar 1150 F per ben terwijl de gullen verkocht werden van 310 naar 650 F. Steenschol was eerder weinig voorhanden waardoor de prijzen verder stegen van 21 F voor de kleine naar 28 F voor de grotere soorten. Totten deden het nog altijd niet en zullen het niet eerder doen dan wanneer de vraag uit Luxemburg en Nederland groter wordt en de aanvoer iets kleiner. Voor de grotere schelvissoorten waren de prijzen daarentegen zeer goed. Platvis kreeg rond de 20 F per kg, dit voor alle sorteringen. Alles bijeen een gunstige markt voor Noordsoorten, totten uitgezonderd.

MOOIE WESTVANGST VAN DE O.15

Slechts 2 Westvangsten op deze tweede verkoopdag. In totaal dan ook maar een 170 bennen vis, zonder tong. De resultaten schommelden hier van 35.530 F voor de O.142 naar 91.600 F voor de O.15. Dit laatste schip loste vooral keilrog, rode knorhaan en roggen. De prijzen waren hier iets lager dan voor de O.346 waar de kwaliteit beter was. Toch werden alle soorten nog bevredigend verkocht. De vangst van de O.142 was echter enigszins aan de kleine kant om er een renderende uitslag mee te kunnen halen.

Oostendse Vismijnecho's

WOENSDAG:

GERINGE AANVOER EN

STIJGENDE PRIJZEN

Nog 13 schepen op de laatste verkoopdag. Zij zorgden voor ongeveer 1.580 bennen vis, 35.000 kg haring, 3.800 kg kreeftjes en 7.100 kg tong. De totale opbrengst beliep 8.892.314 F.

De meest gebrachte soorten waren kabeljauw, rog, platvis, totten en tong. De prijzen voor de meeste vissoorten waren hoger dan tijdens de vorige dagen vooral kabeljauw en platvis werden peperduur verkocht. Kabeljauw noteerde zelfs de uitzonderlijke prijs van 40 F per kg. Tongen bleven op hetzelfde peil 82 F. Voor platvis werd rond de 20 F betaald en kleine vis als platjes, schar, zeehond en wijting werden gretig afgenomen. Zodoende werden voor alle schepen nog bevredigende resultaten geboekt.

STIJGENDE PRIJS VOOR

IJSLANDVIS

Nog een goed resultaat voor de enige IJslander welke kwam verkopen. Dit dan niet zozeer wegens de ruime vangst dan wel door de stijgende prijzen. Kabeljauw noteerde tot 1080 F, in bennen tot 850 F. De gullen werden verkocht tussen 670 en 740 F. Kabeljauw en gullen waren overigens erg schaars. Voor zeewolf werd tot 670 F betaald en voor leng liep de prijs op tot 400 F. De blauwe soort kreeg boven de 500 F per mand. Voor koolvis was de vraag levendiger dan de vorige dagen, hier schommelden de prijzen tussen 410 en 450 F per mand. Schelvis bleef eveneens duur en kreeg nu van 1.160 naar 1220 F. Hondstong was iets goedkoper dan de vorige dagen en viel terug tot 650 F. Voor wijting, ook erg schaars voor handen, steeg de prijs tot 420 F. Kreeft was goedkoper dan dinsdag en woensdag en kreeg tussen 420 en 850 F volgens de sortering. De uitslag 307.000 F was alleszins bevredigend en buiten verwachting.

MINDER GROTE

TONGENVANGSTEN

Door 4 Kanaalschepen werden 330 bennen vis en 5800 kg tong aangevoerd. De afzonderlijke tongenvangsten waren kleiner dan de vorige dagen. Alleen de O.295 kon meer dan 2.000 kg lossen (2.200) en besomde dan ook de hoogste opbrengst. Tongen bleven vanzelfsprekend zeer duur en schommelden van 68 F voor de slips naar 89 F voor de lappen. De gemiddelde prijs lag iets boven de 82 F en was dus enigszins hoger dan dinsdag. De meest gebrachte sorteringen waren de voorkleine en de kleine. Wat

de vissoorten betreft, deze werden weinig gebracht. Soorten als rog, heek, staartvis waren zeer duur. Ook tarbot bleef erg duur terwijl de andere varianten als platvis, schotse schol en rode knorhaan eveneens aan topprijzen afgezet werden. Zodoende werden nog onverwachts hoge uitslagen geboekt, uitslagen welke schommelden van 154.730 F voor de Z.564 naar 196.270 F voor de O.295.

HARING BLIJFT GOEDKOOP

Een haringvangst welke gelost werd door de O.305 van de rederij Boels en aan nogal lage prijzen werd verkocht, bracht 182.594 F op. De haring bleef op hetzelfde prijspeil als de vorige dagen en weken. De gemiddelde prijs komt rond de 4,50 F. De vangst bevatte ongeveer 700 bennen. In verhouding zeer weinig gekwetste haring. De vangst was van zeer goede hoedanigheid en werd na een korte reis aangevoerd. De grootste hoeveelheid werd opgekocht door de verwerkende nijverheid.

MOOIE REISJES VAN DE

KREEFTENPUT

Nog 2 vangsten van de Kreeftenput. Zij zorgden voor 230 bennen vis en 1.000 kg tong. Daarbij dan nog een 800 kg kreeftjes. Kreeftjes waren hier heel wat duurder dan van IJsland en kregen van 870 F naar 1200 F per ben. Voor platvis werden zeer hoge prijzen betaald welke zelden onder de 18 F bleven. Alleen voor de derde slag iek werd minder betaald: 770 F per ben. Platjes waren eveneens zeer gewild en gingen van de hand tussen 300 en 440 F per mand. Voor kabeljauw werd tot tot 37 F gegeven terwijl de grote gullensoorten ook vlot verkochten. De resultaten schommelden hier van 109.650 F voor de Z.583 (voor het eerst sedert lang nog eens naar Oostende gekomen) en 150.640 F voor de Z.539.

WESTSCHEPEN DEDEN HET GOED

Twee schepen uit Nieuwpoort en één uit Zeebrugge zorgden voor 320 bennen vis en 300 kg tong. Deze vis werd eveneens zeer goed verkocht. Kabeljauw kreeg hier tot bij de 40 F per kg en voor platjes werd tot 440 F betaald. Totten kenden evenmin sukses hier als van de andere visgronden. Tong hadden deze schepen niet veel bij. Voor roggen werd tussen 450 en 850 F gegeven en zeehond noteerde op het einde van de markt tot 400 F. Ook katrog haalde die prijs terwijl knorhaan 350 F noteerde. Alles bijeen dus ook zeer goede prijzen, welke uitslagen gaven die begrepen waren tussen 31.500 voor de N.819 en 79.190 F voor de N.185.

STEEDS RUIME GARNAALANVOER

Ook tijdens de voorbije week is de garnalaanvoer zeer ruim gebleven. Er werden 74 vangsten verkocht welke 7.963 kg garnaal opleverden. Deze werden voor een totaal bedrag van 155.904 F verkocht. De prijs is vanzelfsprekend gaan dalen en bedroeg nu nog gemiddeld 19,58 F. De vangst per schip is werkelijk zeer ruim geworden en beliep gemiddeld zelf 107

kg. Hierdoor is het voor deze kleine garnalschepen mogelijk een renderende uitbating te kennen aangezien de gemiddelde opbrengst steeg tot 2.106 F. Zoals gewoonlijk dus een ruime garnalaanvoer in september. Toch nog altijd zeer verschillende vangsten en prijzen. Een verschil van 20 F per kg op een en dezelfde dag is geen uitzondering. Dat de kwaliteit en de grootte van de garnaal hiervan aan de grondslag ligt is duidelijk.

Marktoverzicht Zeebrugge

In de week van 10 tot en met 16 september boden er slechts 39 vaartuigen hun vangsten aan en daarvan kwamen er 5 van de Oost, 5 van het zanaal, 13 van de Noord, 4 van de Kreeftenput en de overige waren kustvisseren.

De 15.982 kg tongen werden aan hogere prijzen afgenomen dan de vorige week, de overgrote meerderheid van deze tongsoorten werden aangevoerd door de Kanaalschepen en de Noord. De grote, de middensorteringen als de kleinste slag vielen in de smaak en brachten renderende prijzen op. De gemiddelde prijs bedroeg 82,78 F het kg. De tarbotsoorten vielen ook in de smaak, dus ook hier mooie prijzen. Van de ronde vissoorten waren de totten het grootst in aanvoer, kabeljauw, gullen en wijtingsoorten werden goed verkocht. De platvissoorten, werden buiten de schepen van het Kanaal, door alle vaartuigen aangebracht en vlot afgenomen, uitgenomen op de laatste verkoopdag die een gevoelige daling gaf van de kleinere sorteringen. De roggevissoorten brachten in verhouding met de aanvoer, lage prijzen op. De overige vissoorten, zoals haaien, roobaard en staarten waren in trek.

Totale aanvoer: 1.740 kg kreeftjes, 15.982 kg tongen en 1.995 bennen vis brachten 2.310.400 F op.

GARNAALANVOER

De garnalaanvoer werd deze week op een rekordcijfer gebracht van 32.774 kg, hetgeen de helft meer is dan de vorige week. De garnalen waren van uitstekende kwaliteit en haalden volgens sortering van 5 tot 35 F het kg, daarvoor waren 117 vangsten nodig die een totaal bedrag opbrachten van 552.393 F, zodat voor al de garnaalvaarders prachtige weekresultaten geboekt werden. Doe zo voort!

DAG- EN KUSTVISSERIJ

Praktisch geen dag- en kustvisseren aan de markt deze week, dit kwam in hoofdzaak door de sterke windstoten gedurende de grootste helft van de week. Degenen die toch hun vis aanboden, haalden

voor de weinige tongen en de kleine platvissoorten mooie prijzen.

ZATERDAGMARKT

Eén vaartuig van de Noord en één van het Kanaal boden hun vangst aan. De 1.890 kg tongen brachten prijzen op die schommelden tussen de 81 F voor de grote en 74 F voor de bloks. De driekwart tongen brachten van 75 tot 77 F op. De middensorteringen van 76 tot 78 F voor de schone kleine en tot 86 F voor de kleine. De kleinste slag bracht van 85 tot 86 F voor de TP en tot 77 voor de slips, de gemiddelde prijs bracht 80,71 F op. De grote tarbots brachten 62 F op. De ronde vissoorten bekwamen van 20 tot 22 F voor de kabeljauw en van 13 tot 16 voor de gullen, de grote wijting behaalde tot 9 F. De weinige platvissoorten brachten vrij lage prijzen op, van 11 tot 12 F, zowel voor de grote, de middenslag als de 3e slag. De roggevissoorten werden eveneens aan matige prijzen afgenomen, van 11 tot 12 F voor de grote roggen en tot 12 F voor de scherpstaarten. De opbrengsten waren 34.730 F voor de Z.526 van de Noord en 153.310 F voor de Z.540 van het Kanaal. De kreeftjes van het Kanaal brachten slechts van 390 tot 470 F de ben op.

MAANDAGMARKT

WEINIG VAARTUIGEN

De aanvoer op deze verkoopdag was vrij klein. Slechts 3 vaartuigen van de Noord, 1 van de Kreeftenput en 1 van het Kanaal. Een vijftiental bennen kreeftjes brachten van 1.180 tot 1.210 F op voor de grote en tot 960 F voor de kleine. De kreeftjes van het Kanaal haalden slechts tot 360 F.

De 3.100 kg tongen brachten renderende prijzen op, de grote van 82 tot 87 F, de bloks van 73 tot 76 F en de fruits van 74 tot 78 F. De middelsorteringen bekwamen van 78 tot 84 F voor de schone kleine en de kleine van 84 tot 89 F. De kleinsten waren eveneens in trek, van 87 tot 89 F voor de TP en de slips van 71 tot 74 F. De gemiddelde prijs was 83,65 F.

De grote tarbots kregen van 65

Berichten van de Rederscentrale

OPVANGREGELING

Oostende	1	2	3	4	5	6	7	8
Donderdag, 10 sept.	1.650	6.104	3.900	2.204	7.170	288.100		
Zaterdag, 12 sept.								
Maandag, 14 sept.	26.360	95.909	52.760	43.149	294.750	3.486.048		
Dinsdag, 15 sept.	10.045	42.858	20.160	22.698	253.500	3.354.867		
Woensdag, 16 sept.	15.850	64.830	31.625	33.205	129.900	1.763.299		
TOTAAL	53.905	209.701	108.445	101.256	685.320	8.892.314	7,87 %	2,36 %

Zeebrugge

Donderdag, 10 sept.	700	2.442	1.400	1.042	4.467	85.390		
Zaterdag, 12 sept.	—	—	—	—	6.414	198.870		
Maandag, 14 sept.	1.588	7.227	3.176	4.051	27.196	509.450		
Dinsdag, 15 sept.	—	—	—	—	20.227	475.080		
Woensdag, 16 sept.	4.693	17.560	9.386	8.174	49.183	1.041.610		
TOTAAL	6.981	27.229	13.962	13.267	107.487	2.310.400	6,49 %	1,18 %

Nieuwpoort

Maandag, 14 sept.	2.319	8.135	4.638	3.497	12.512	159.443		
Woensdag, 16 sept.	7.563	33.435	15.126	18.309	24.699	240.552		
TOTAAL	9.882	41.570	18.764	21.806	37.211	399.995	26,56 %	10,37 %

1. Opvanggewicht
2. Opvangwaarde
3. Wederafstandswaarde
4. Tussenkost
5. Aanvoergewicht
6. Aanvoerwaarde
7. % opvanggewicht
t.a.v. aanvoergewicht
8. % opvangwaarde
t.a.v. aanvoerwaarde

tot 68 F, de middenslag van 33 tot 40 F en de varia van 33 tot 36 F. De ronde vissoorten, bekwaren buiten de totten, renderende prijzen. Kabeljauw van 18 tot 20 F en de gullen van 12 tot 16 F. De wijtingsoorten van 9 tot 10 F voor de grote en van 7 tot 8 F voor de kleine. De platvissoorten waren vrij goed vertegenwoordigd, de prijzen waren renderend, van 14 tot 16 F voor de grote, van 14 tot 15 F voor de middenslag en van 13 tot 15 F voor de 3e slag. De deelvis van 10 tot 12 F en de meiers tot 11 F. De roggevissoorten waren vrij klein in aanvoer ook hier waren de prijzen goed, van 12 tot 15 F voor de grote roggen, van 12 tot 13 F voor de tilten en van 9 tot 11 voor de halve mans. De zeehaaien van 9 tot 10 F en de handen van 8 tot 9 F, waren in trek. De opbrengsten waren van 63.300 F voor de Z.590 tot 85.760 F voor de Z.593. De Z.549 van de Kreeftenput besomde 113.940 F en de Z.403 van het Kanaal 180.660 F.

DINSDAGMARKT

Op deze verkoopdag waren er 17 vaartuigen aan de afslag, daarvan kwamen er 2 van de Noord, 1 van het Kanaal, 2 van de Oost en de overige waren kustvissers.

De 3.190 kg tongen werden aan iets duurere prijzen afgenomen dan de vorige verkoopdag, de grote

van 88 tot 92 F, de bloks van 80 tot 84 F en de fruits van 80 tot 84 F. De middensorteringen bekwaren van 83 tot 88 F voor de schone kleine en van 90 tot 93 voor de kleine. De kleinste slag bracht van 86 tot 90 F op en de slips tot 76 F. De gemiddelde prijs was 84,41 F. Tarbot werd eveneens aan duurere prijzen afgenomen. De ronde vissoorten bleven prijshoudend. De platvisaanvoer was groter maar de prijzen waren gerezen van 16 tot 17 F voor de grote platen, van 15 tot 17 F voor de middenslag en van 15 tot 16 F voor de 3e slag. De roggevis was schaars en de prijzen schommelden tussen de 14 en de 17 F voor de grote, van 12 tot 14 F voor de tilten en van 11 tot 13 F voor de halve mans. De zeehaaien kregen van 9 tot 13 F en zeehonden van 10 tot 12 F. De besommingen schommelden tussen de 44.300 F voor de Z.24 van de Noord en de 124.560 voor de Z.550. De Z.262 van het Kanaal bracht 215.480 F op en de Oost van 26.620 F voor de Z.442 tot 28.160 F voor de Z.733. De Kust van 11.330 F voor de B.602 tot 15.780 voor de Z.22.

WOENSDAGMARKT GROTE AANVOER

De aanvoer was vrij groot, 2 vaartuigen van het Kanaal, 7 van de Noord, met korte of langere reisjes achter de rug, de overige waren kustvissers.

De 7.320 kg tongen bekwaren iets minder in prijs dan de vorige verkoopdagen, de grote van 83 tot 87 F, de bloks en de fruits van 80 tot 83 F. De middensorteringen brachten van 80 tot 85 F op voor de schone kleine en de kleine van 87 tot 90 F. De gemiddelde prijs bedroeg 81,98 F.

De tarbot werd nog steeds vlot afgenomen, van 62 tot 70 voor de grote, de middenslag van 40 tot 53 F en de grieten van 40 tot 45 F. Veel ronde vissoorten, buiten de totten, waren er niet op de markt. De kabeljauws brachten van 21 tot 25 F op en de gullen van 10 tot 18 F. De wijtingsoorten bleven konstant van 8 tot 9 F voor de grote en van 6 tot 7 F voor de kleine. De platvissoorten waren iets in prijs gedaald en de grote gingen van 14 tot 15 F, de middenslag van 13 tot 15 F en de 3e slag van 12 tot 13 F. Eveneens daalden deelvis, van 9 tot 10 F, en de meiers van 4 tot 6 F. De Roggevissoorten vielen niet bijzonder in de smaak, de grote kregen van 14 tot 15 F, de tilten van 13 tot 15 F en de halve mans van 10 tot 12 F. De opbrengsten van het Kanaal waren van 180.570 F voor de Z.431 tot 230.180 F voor de Z.65. De Noord van 36.750 F voor de Z.432 tot 84.200 F voor de Z.468. De kustvissers van 21.770 F voor de Z.517 tot 30.310 F voor de Z.454. — FR.

VIJFDAGENWEEK Geen verkoop op zaterdag

Evenals vorig jaar zal tijdens de wintermaanden op zaterdag geen verkoop worden ingericht. Dit jaar wordt de zaterdagmarkt echter eerder afgeschaft en wel met ingang van 3 oktober. Waar praktisch alle nevenbedrijven de zaterdag niet meer werken was dit een maatregel die zich opdrong. Schepen welke de zaterdag kwamen verkopen konden geen herstelling laten uitvoeren. Ook de diepvriesinstellingen werken niet zodat de overvloedige vis naar de vismeelfabrieken diende verwezen.

In de plaats van de zaterdag zal er nu evenwel een verkoop ingericht worden op de vrijdag. We hebben echter de indruk dat die verkoopdag weinig succes zal kennen en dat er zeer weinig schepen zullen komen verkopen op die dag. Enkel in het haringseizoen is deze dag van belang aangezien anders de haring aan boord moet gehouden worden tot de maandag. De haringseizoenen zijn echter lang niet meer wat ze vroeger waren, niet alleen zijn de vangsten meestal weinig renderend maar ook het aantal schepen dat op haring gaat vissen wordt elk jaar kleiner.

Laten onze reders in elk geval rekening houden met het wegvallen van de zaterdagverkoop en dit dus vanaf 3 oktober aanstaande.

IJSLANDSE AANVOER TE OOSTENDE

	14-9-1964	15-9-1964	16-9-1964
Grote schelvis	24.—	24.—	25.—
Middelmatige schelvis	13.40-18.—	12.—19.80	22.—23.20
Kleine schelvis	.....	6.— 9.—	.....
Kabeljauw	9.20-16.—	11.80-18.60	17.—21.60
Gullen	6.60- 9.80	5.40- 9.40	14.80
Wijting	.....	6.— 7.60	8.—
Schaat	18.—	18.—20.60	.....
Zeebaars	4.60- 8.40	4.40- 8.20	9.—10.—
Leng	3.20- 9.60	4.40- 8.80	7.80-10.80
Schartong	11.—11.20	7.—11.60	9.—10.—
Heilbot	24.—47.80	28.80-47.60	32.—48.80
Koolvis	8.60- 9.—	7.80- 9.40	8.40- 9.—
Hondstong	3.60-12.—	3.60-14.40	4.—13.—
Zeewolf	7.40-10.—	7.20-11.—	11.20-13.40
Platen	.....	.....	.....

AFVAARTEN

DER VISSERSVAARTUIGEN

UIT DE

Oostendse haven

DONDERDAG 10 SEPTEMBER

Kanaal: O.38 — Z.537.
West: N.819 — N.732 — N.715.
Noord: O.165 — O.284 — O.156.

VRIJDAG 11 SEPTEMBER

IJSLAND: O.317 — O.215 — O.324.
Kanaal: Z.543 — O.141.
West: O.147 — O.196 — O.77 — N.763.
Noord: O.102 — O.268.

ZATERDAG 12 SEPTEMBER

Kanaal: O.275 — O.151 — O.118 — O.369.
Noord: O.155 — O.245.

ZONDAG 13 SEPTEMBER

West: N.93.

MAANDAG 14 SEPTEMBER

IJSLAND: O.459.
Noordzee: O.292 — O.326.
Kanaal: O.112.
West: N.765.
Noord: O.105 — O.457.

DINSDAG 15 SEPTEMBER

West: O.225.
Kreeftenput: O.191.
Noord: O.249.

WOENSDAG 16 SEPTEMBER

IJSLAND: O.81 — O.250 — O.237.
Kanaal: O.26.
West: Z.510.
Kreeftenput: Z.539 — Z.583.
Noord: O.180 — O.154 — O.348 — O.204 — O.254.

Zeebrugse haven

10-9-1964

Noord: Z.591 — Z.603 — Z.551 — Z.415.
Kreeftenput: Z.580.

11-9-1964

Kreeftenput: Z.463 — Z.548 — Z.495 — Z.530.
Noord: Z.277.
Kanaal: Z.444 — Z.405.

12-9-1964

Kreeftenput: Z.435 — Z.845 — Z.428.

Kanaal: Z.25 — Z.405.

13-9-1964

Noord: Z.473.

14-9-1964

Noord: Z.775 — Z.186 — Z.126 — Z.163.

15-9-1964

Nihil.

OOSTENDSE MARKT

IN CIJFERS

ZATERDAG, 12 SEPTEMBER '64

KREEFTENPUT	Tong
O.191	12 60 130 79.970
KANAAL	1300 kreeft
O.249	18 10 2200 192.790

MAANDAG, 14 SEPTEMBER 1964

IJSLAND	Kreeft
O.81	21 2100 — 910.433
O.237	19 560 1500 311.865
O.286	18 570 2100 333.580

NOORDZEE	Makreel
Z.212	14 500 1500 171.170

NOORD			
O.180	12	300	— 152.090
O.154	9	200	— 97.710
O.204	8	400	— 188.490
O.281	12	250	— 134.890

KANAAL	Tong
O.174	17 20 2100 189.300
O.26	17 30 2500 238.680
O.115	17 10 2050 190.410
O.218	16 200 500 155.940

WEST	Tong
O.267	6 100 — 50.830
N.765	8 200 — 101.200
O.148	10 120 — 100.960
O.327	8 50 500 61.950
N.703	3 30 — 24.780

DINSDAG, 15 SEPTEMBER 1964

IJSLAND	Kreeft
O.216	17 1300 — 514.130
O.224	18 650 1500 338.875
O.239	18 540 1800 317.410
O.217	18 650 1100 322.303

KANAAL	Tong
O.94	10 370 — 177.570
O.346	12 170 — 149.220
O.235	15 40 1700 184.150
Z.600	15 20 2800 239.040
O.188	15 40 2300 216.780
O.131	10 220 200 126.540
O.114	17 40 2700 268.154

NOORD			
O.34	13	300	— 172.520
O.66	9	280	— 137.420

WEST			
O.142	8	70	— 35.530
O.15	9	100	— 91.600

WOENSDAG, 16 SEPTEMBER '64

IJSLAND	Kreeft
O.228	18 450 3000 307.580

NOORDZEE	Haring
O.305	8 100 40000 182.594

KANAAL	Tong
O.109	13 200 600 171.900
O.295	18 30 2200 196.270
O.195	18 50 1800 186.180
Z.564	16 50 1400 154.730

WEST	Tong
N.819	6 80 — 31.500
N.185	8 160 — 79.190
Z.510	10 80 300 76.860

KREEFTENPUT	Tong
Z.539	12 130 600 150.640
Z.583	12 100 400 109.650
	500 kreeft

NOORD			
O.127	6	100	— 49.100
Z.504	5	50	— 36.050

VERWACHTINGEN

ZATERDAG 19-9-1964

Kanaal: Z.509 — Z.419 (20 vis en 2.000 tong) — O.287 (40 vis en 1.500 tong).

MAANDAG 21-9-1964

IJSLAND: O.85 (900 bonen, 100 kabeljauw en gullen, 100 kools, 450 leng, 100 totten en schelvis en 100 varia) — O.129 — O.334 (720 vis) — O.242.

Kanaal: O.37 — O.176 — Z.546 — O.159 — O.312.
West: N.730 — N.732 — N.715.

DINSDAG 22-9-1964

IJSLAND: O.282 — O.231.
Kanaal: O.35 — Z.516 — O.192.
West: O.196 — N.763.

WOENSDAG 23-9-1964

Noordzee: O.333.
Kanaal: O.160 — Z.527 — O.193 — Z.290.
West: N.765 — O.327.

Zij

hadden pech ...

VISSERS GEWOND

Bij het klaarmaken van de korre aan boord van de Z.420 kreeg de matroos Roger Couhysder een prik van een roeste staaldraad in de rechterduim en liep daardoor vijf dagen werkonbekwaamheid op.

Schipper-eigenaar Eugène Vlietinck uit Zeebrugge wou zich aan boord van zijn vaartuig Z.257 begeben, gleed uit en is van de kaai op zijn vaartuig gevallen. Hij liep een rechertvoetbreuk op.

Aan dek van de O.266 gleed Maurice Desmidt uit en bezeerde zich het hoofd.

Tijdens het werk in de motorkamer van de Z.559 is motorist De Groote Marcel uitgegleden en viel op de werkbank waardoor hij kneuzingen in de lendenstreek opliep en twee weken werkonbekwaamheid voorgeschreven kreeg.

De motorist van de Z.471 Maurice Deschrijver gleed uit bij het aanhalen van de korre en liep kneuzingen in het heupstreek op.

Marktwijzigingen voor Zeebrugge

Vanaf 3 oktober a.s. zal er geen vis- noch garnaalverkoop meer doorgaan op de zaterdag en dit tot en met 11 april 1965.

Dezelfde regeling die verleden jaar werd getroffen is opnieuw van kracht voor de winterperiode. — FR

Datum Vangsten Kgr F Min. Maks. Gem.

VISAANVOER TE OOSTENDE

12-9	2	7.170	288.100		
14-9	17	294.750	3.486.048		
15-9	15	253.500	3.354.867		
16-9	13	129.900	1.763.299		
	47	685.320	8.892.314		

GARNAALANVOER TE OOSTENDE

9-9	9	498	18.639	33.—	43.—
10-9	8	627	20.070	30.—	40.—
11-9	14	1.125	26.551	16.—	31.—
12-9	11	696	20.953	24.—	41.—
14-9	17	2.736	34.734	7.—	20.—
15-9	15	2.281	34.957	10.—	29.—
	74	7.963	155.904		

GARNAALANVOER TE ZEEBRUGGE

10-9	21	4.874	103.797	11.—	48.—
11-9	24	5.734	116.507	11.—	45.—
12-9	2	461	10.859	17.—	35.—
14-9	23	7.986	134.086	7.—	35.—
15-9	22	6.677	106.821	9.—	24.—
16-9	25	7.039	80.323	5.—	30.—
	117	32.774	552.393		

VISAANVOER TE ZEEBRUGGE

10-9	2	4.467	85.390		19.50
12-9	5	6.414	198.870		31.—
14-9	5	27.196	509.450		18.73
15-9	9	20.227	475.080		23.48
16-9	18	49.183	1.041.610		21.17
	39	107.487	2.310.400		21.48

TONGENAANVOER TE ZEEBRUGGE

10-9	2	459	39.960		87.—
12-9	5	1.895	152.950		80.71
14-9	5	3.118	260.830		83.65
15-9	9	3.190	269.260		84.41
16-9	18	7.320	600.090		81.98
	39	15.982	1.323.090		82.78

GARNAALANVOER TE NIEUWPOORT

10-9	7	496	18.338	34.—	39.—	36.97
11-9	14	1.021	25.424	21.—	30.—	24.90
12-9	4	191	7.116	35.—	42.—	37.25
14-9	13	901	24.249	23.—	32.—	26.91
15-9	9	443	12.844	25.—	33.—	28.99
16-9	8	446	11.528	21.—	31.—	25.85

VISAANVOER TE NIEUWPOORT

14-9	5	12.512	159.443		
16-9	6	24.699	240.552		

AANVOER PER SCHIP TE ZEEBRUGGE

DONDERDAG, 10 SEPTEMBER '64 Z.524 1 — — 4.430
475.080

Z.453	6	150	35	43.610
Z.561	6	150	40	41.780
				85.390

WOENSDAG, 16 SEPTEMBER '64

ZATERDAG, 12 SEPTEMBER 1964

Z.526	5	20	40	34.730
Z.540	16	1600	40	153.310
Z.524	1	—	—	3.470
Z.525	1	—	—	3.900
Z.47	1	—	—	3.400
				198.870

Z.562	15	2300	50	230.180
Z.514	6	80	70	47.410
Z.432	6	100	40	36.750
Z.400	9	300	50	84.970
Z.508	4	80	20	23.300
Z.468	9	500	70	84.200
B.601	4	100	20	27.620
Z.499	4	80	20	22.220
Z.517	4	80	20	21.770
Z.431	18	1900	60	180.570
Z.420	10	200	65	70.410
Z.403	11	100	80	76.690
Z.454	4	100	35	30.310
Z.462	8	100	100	68.950
Z.477	4	80	20	24.150
Z.47	1	—	—	6.290
Z.525	1	—	—	3.240
Z.270	1	—	—	2.580
				1.041.610

MAANDAG, 14 SEPTEMBER '64

Z.590	11	50	100	63.300
Z.593	11	200	100	85.760
Z.549	13	300	120	113.940
				300 kreeft
Z.402	12	1900	40	180.660
Z.560	10	150	40	66.290
				509.450

DINSdag, 15 SEPTEMBER 1964

Z.24	6	10	80	44.330
B.602	4	40	15	11.330
Z.262	16	1900	60	215.480
Z.550	10	250	100	124.560
Z.22	4	70	10	15.780
Z.442	3	100	30	26.620
Z.733	3	100	25	28.160
Z.525	1	—	—	4.390

DE BELGISCH
NEDERLANDSE
VISSERIJALMANAK
1964

Is verkrijgbaar:

1) Drukkerij Nieuwsblad van de Kust, H. Baelskaai 27, Oostende. mits storting van 250 F plus 10 F verzendingskosten.

2) Noordzee Boekhandel, Vindictevelaan 22 Oostende.

3) Hand in Hand, Bestuursgebouw Vismijn Oostende

In Nederland:

Motorenfabriek H. Zwart, vissershaven IJmuiden.

AANVOER PER SCHIP
TE NIEUWPOORT

MAANDAG, 14 SEPTEMBER '64

N.209	41.530	N.741	34.091
N.36	24.160	N.744	25.512
N.93	34.150		

WOENSDAG, 16 SEPTEMBER 1964

N.3	19.960	N.276	27.928
N.152	54.152	N.740	48.124
N.701	38.201	N.732	52.187

MARKTBERICHTEN

ZEEBRUGGE

NIEUWPOORT

GENT

	14-9-1964	15-9-1964	16-9-1964
Grote tong — Grosse sole	82-87	88-92	83-87
Bloktong — Sole moyenne	73-76	80-84	80-83
Fruittong — Sole 3/4	74-78	80-84	80-82
Schone kleine tong — Petite sole	78-84	83-88	80-85
Kleine tong — Tote petite sole	84-89	90-93	87-90
Grote tarbot — Turbot gros	65-68	67-75	62-70
Midd. tarbot — Turbot moyen	33-40	45-53	40-53
Varia — Divers	33-36	35-42	30-35
Griet — Barbue	30-40	38-43	40-45
Pieterman — Grande vive	....	....	....
Grote pladijs — Grosse plie	14-16	16-17	14-15
Middelm. pladijs — Plie moyenne	14-15	15-17	13-15
Kleine pladijs — Petite plie	13-15	15-16	12-13
Deelvis — Portion	10-12	10-14	9-10
Kabeljauw — Cabillaud	18-20	18-20	21-25
Gul — Petit cabillaud	12-16	13-17	10-18
Keilrog — Raie radiée	....	....	....
Rog — Raie	12-15	14-17	14-18
Tilten	12-13	12-14	13-18
Scherpstaarten	11-12	12-15	12-15
Halve man	9-11	11-13	10-12
Grote wijting — Gros merlan	9-10	7-12	8-9
Kleine wijting — Petit merlan	7-8	6-9	6-7
Bot — Flet	....	....	....
Schar — Limande	6-10	9-13	4-8
Zeehaai — Aiguillat	9-10	10-12	8-11
Zeehond — Chien de mer	8-9	9-11	6-8
Robaard — Grondin rouge	....	22	14-20
Knorhaan — Grondin	3-5	4-8	6-7

	14-9-1964	16-9-1964
78-80	81-86	
80-76	80-85	
76-83	89-86	
78-86	92-90	
72-83	84-85	
64-65	64-65	
60-62	60	
53-54	55	
44-46	43	
....	....	
8-13	9-11	
6-13	10-6	
4-9	5-4	
....	....	
....	24	
18-19	18-20	
....	....	
12-14	14	
10-11	12	
7-9	7-9	
....	....	
7-14	8-9	
3-7	4-5	
....	....	
9-14	9-5	
8-9	7-10	
8-11	12-10	
....	....	
3	6	

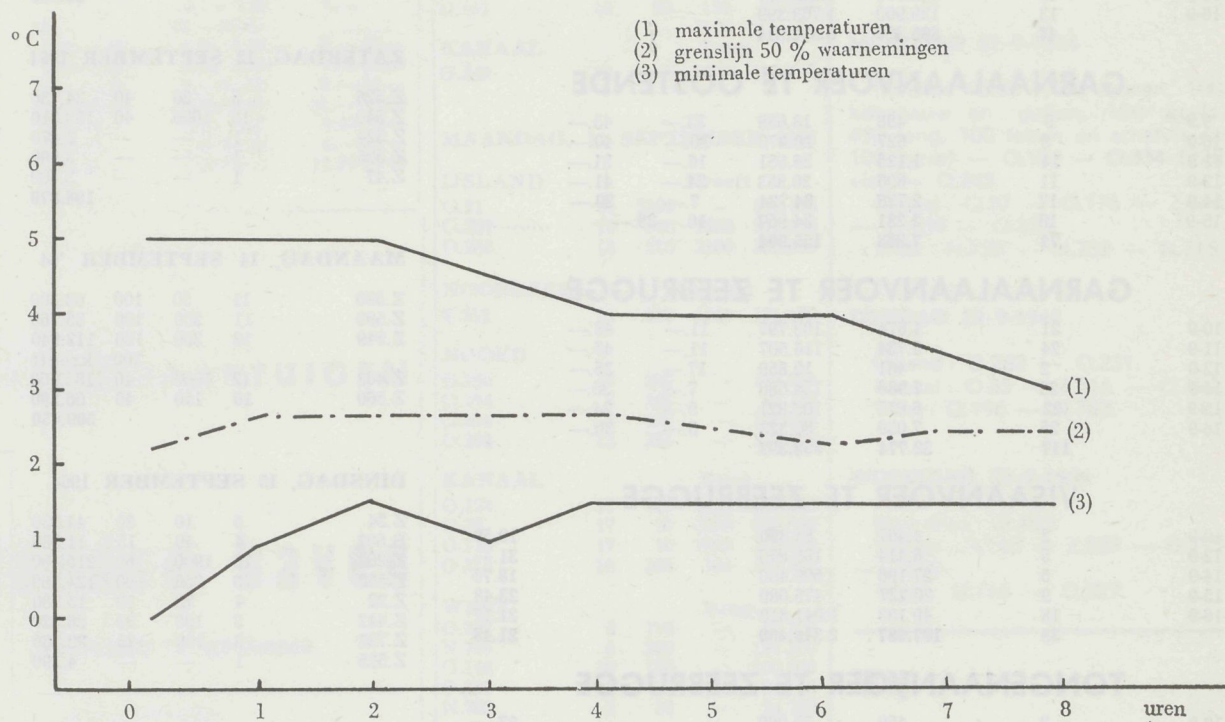
VAN 5 TOT 11 SEPTEMBER 1964
Driekwarttongen 130, voorkleine tongen 110, kleine tongen 55, grote tarbot 130, middelmatige tarbot 95, kleine tarbot 58, middelmatige griet 110 kleine griet 57, grote iek 34-40, grote schelvis 68, middelmatige schelvis 50, rog 20-30, rogvlerven 60-72, kabeljauw 40-80, repen gullen 68, wijting 22-27, rode knorhaan 35, repen zeebaars 55-70, gepelde haringshaai 48-60, koolvis 35, garnalen 46-80, forel 90 en kreeftjes 100 F.

BRUSSEL

VAN 5 TOT 11 SEPTEMBER 1964
Driekwarttongen 128-135, voorkleine 112, grote tarbot 135, kleine tarbot 62, kleine griet 60, grote iek 35-44 grote schelvis 66-75, kleine schelvis 35, rogvlerven 65-78, kabeljauw 52-78, repen gullen 70, wijting 24-30, rode knorhaan 38, repen zeebaars 65-78, koolvis 40, garnalen 60-90, en forel 95 F.

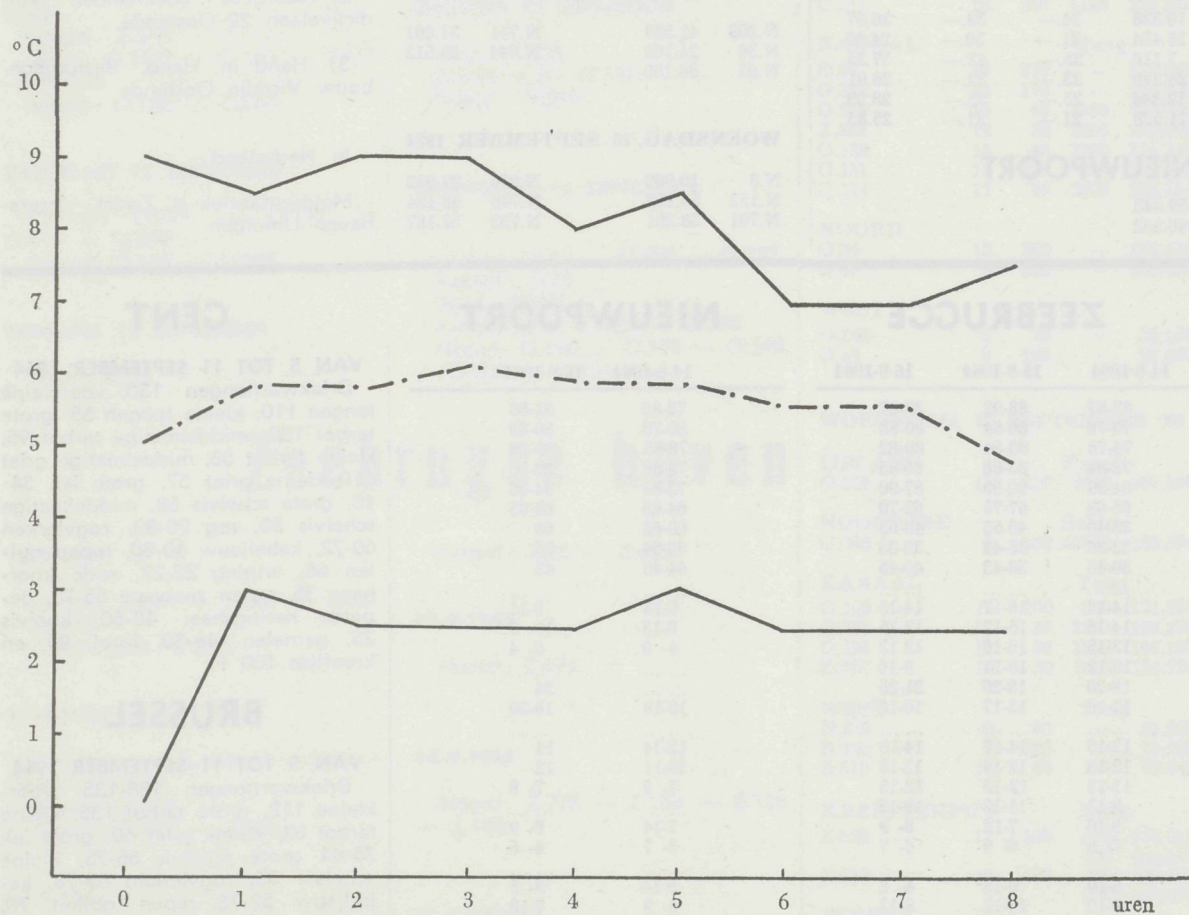
De oorzaken van het bederf van de vis en de invloed van de temperatuur

Vervolg van blz. 2

Figuur 2. Temperatuurverloop in het ruim op 20 cm boven de vis.

Tijd na openen van het ruim

Figuur 3. Temperatuurverloop in het ruim, onder het luik, op aanhechtingshoogte van de benen.

Tijd na openen van het ruim

2. WAARNEMINGEN

1. In het ruim

Zoals in tabel 2 wordt vermeld, werden in het ruim zowel de omgevings-temperaturen als de temperatuur van de vis zelf opgenomen.

a) De omgevingstemperaturen

Teneinde een mogelijke invloed van de lucht op de vrijkomende vis te kunnen vaststellen, werden de omgevingstemperaturen in het ruim genoteerd op 20 cm boven de in de bakken gestapelde vis. Om anderzijds de invloed van de buitentemperaturen op de luchttemperatuur in het ruim te kunnen nagaan, werd de omgevingstemperatuur opgenomen onder de openstaande luiken op werkhooft, d.w.z. ter hoogte van de gevulde bennen in het ruim.

Voor beide onderzoeken werden om het uur temperatuuroptnamen verricht en werden in totaal elk 544 waarnemingen genoteerd. De figuren 2 en 3 geven een beeld van het verloop van de optnamen.

Uit de figuren kan het volgende afgeleid worden:

1) De temperatuur in het ruim op 20 cm boven de vis was betrekkelijk laag, nl. overwegend tussen 2° en 3° C.

De uiterste temperaturen in het ruim (figuur 2) lagen aanvankelijk ver uit elkaar (ca 5° C), doch komen dicht naar elkaar toe op het einde van de losperiode (ca 1°5 C). Dit kan verklaard worden door het feit dat enerzijds de vrijkomende vis met ijs in de bennen wordt opgescheept en dat anderzijds de invloed van de buitentemperatuur geringer is op de dieper opgeslagen vis. Verder remmen de schutten van het schip de lucht-circulatie; tevens sluiten zij de zwaardere koude luchtlagen af onderaan in het ruim.

2) De temperaturen van de plaats waar de buitentemperatuur de grootste invloed kan hebben, nl. onder het luik, lagen meestal tussen 5° en 7° C (figuur 3); dit was ongeveer 3° C hoger dan de omgevingstemperatuur in de luchtlagen juist boven de vis in het ruim.

De begintemperaturen gingen aanvankelijk ver uit elkaar (ca 9° C), doch kwamen naar het einde van het lossen naar elkaar toe (ca 5° C).

Gezien de betrekkelijk lage temperatuur in het ruim en het snel verloop van het losproces, mag worden aangenomen dat de vis praktisch geen temperatuurverandering ondergaat in dit stadium. De ontleding van de temperatuurwaarnemingen van de vis in het ruim en de eerste temperatuuroptnamen na het sorteren en schikken in de mijn, wijzen trouwens in dezelfde richting.

b) De temperatuur van de vis in het ruim

In het ruim wordt de vis opgeslagen in afgescheiden vakken, die gevormd worden enerzijds door de wanden van het schip en anderzijds door vertikale en horizontale schutten.

In tabel 2 werd aangeduid dat de temperatuuroptnamen van de vis in het ruim op diverse plaatsen verricht werden.

In totaal werden 88 vaartuigen in het onderzoek betrokken. De resultaten zijn opgenomen in tabel 3.

De laagste temperatuurgemiddelden van de vis in het ruim werden gevonden midden in de bakken en tussen de bovenste laag vis en ijs, (-0,4° C). Het hoogste temperatuurgemiddelde werd gekonstateerd in de vis die tegen de buitenwand van het schip (0,4° C) is opgeslagen. De overige gemiddelden gingen voor «shelfcod», voor vis aan de zijwanden naast de middengang en voor vis aan de zijwanden vertikaal op de middengang in dalende lijn (respektievelijk 0,2° C, 0° C en -0,1° C). Bij alle waarnemingen was tenslotte de verspreiding in temperatuur klein, nl. maksimum van -0,5° C tot 1,5° C.

Vervolgt

**VISSERS-
VAARTUIGEN
TE KOOP**

*

**Bestuursgebouw
Vismijn Zeebrugge
Tel. 541.17
Na de uren:
Joz. De Roose
Tel. 517.40**

**HAND
IN
HAND**

Augustus 1964 gaf meer garnaal dan augustus 1963

Tijdens de vorige maand kregen we op onze markt een aanvoer welke 4.000 kg ruimer was dan vorig jaar in augustus. Het aantal vangsten was nochtans kleiner zodat we wel mogen besluiten dat augustus 1964 veel garnaal heeft gegeven. Het aantal vangsten was biezonder klein voor een seizoenmaand en wel van daling van 402 naar 287. Het grootste aantal dat tijdens een verkoopdag werd genoteerd was 18. Meestal waren het echter slechts een 12-tal. De grootste aanvoer werd geboekt op 20 aug. toen 1956 kg verkocht werden. De totale aanvoer bedroeg 24.675 kg tegen amper 20.538 kg vorig jaar. De vangst per schip steeg van 51 naar 86 kg. Er waren verschillende dagen dat een gemiddelde van méér dan 100 kg werd geboekt. Ondertussen blijven de vangsten onderling zeer verschillen en dit zowel wat betreft omvang als kwaliteit. Hierdoor vertoonden ook de opbrengsten per schip opvallende verschillen. De ge-

middelde opbrengst mag echter wel als renderend worden beschouwd en steeg van 1889 kg naar 2065 F. De totale opbrengst was evenwel merkkelijk lager en viel terug van 749.670 F naar 592.657 F. Dit werd in de hand gewerkt door de lage prijzen welke op de meeste dagen voor de garnaal werden betaald. De gemiddelde prijs daalde trouwens van 36,98 naar 24,01 F. De reden van de lage prijzen zal wel te vinden zijn in een grote aanvoer gekoppeld aan een overvloedige invoer.

Uit de hier volgende tabel met de cijfers voor de laatste 5 jaar blijkt duidelijk dat de prijs dit jaar veruit het laagst is geweest. In een tijd waar alles steeds maar duurder wordt is dit op zijn zachtst uitgedrukt een triestige vaststelling. In augustus zou het verbruik nochtans het grootst moeten zijn en de prijs dus het best. Theorie en praktijk vertonen echter wel vaker verschillen.

Jaar	Vangsten	Aanvoer	Opbrengst	Gem. prijs	Gem. vangst	Gem. opbrengst
1960	460	17.553	826.523	47,08	318	1.796
1961	517	37.453	1.243.525	33,20	72	2.405
1962	300	10.754	684.416	63,64	36	2.281
1963	402	20.538	759.670	36,98	51	1.889
1964	287	24.675	592.657	24,01	86	2.065

NA 8 MAANDEN, MEER DAN

1,6 MILJOEN MINDER OPBRENGST

Na 8 maanden garnaalvisserij in 1964 ziet de toestand er voor onze Kustvissers niet biezonder rooskleurig uit. Het steeds ouder worden van de vloot, de vaak erg kleine schepen die herhaaldelijk wegens slecht weer niet kunnen uitvaren, zijn hiervan wel een voorname reden. De laatste maanden zijn de vangsten nochtans opnieuw groter geworden, zodanig dat we einde augustus met een gemiddelde vangst van 59 kg stonden, dit is zelfs beduidend meer dan vorig jaar toen per schip maar 47 kg werd aangevoerd. We moeten hier echter wel bedenken dat het een zeer mooie zomer is geweest met zeer weinig dagen waarop niet kon gevaren worden. Ondanks de groter geworden vangst staan we nog altijd met een aanzienlijke achterstand in de aanvoer welke daalde van 92.726 kg naar 60.618 kg. Een vermindering die al een zekere betekenis heeft. Niet-tegenstaande deze handicap kregen onze mensen nog een lagere prijs, waarbij het gemiddelde terug liep

van 40,57 naar 35,05 F. Hier heeft de invoer een zeer voorname rol werd er toch veel van die duitse naal minder goed was in kwaliteit gespeeld. Waar de ingevoerde garnaal verkocht. Wie zulke koopt moet geen andere meer hebben. Toen na talrijke klachten over die kwaliteit, de kopers terugkeerden naar de eigen aanvoer, was het kwaad al geschied.

Opvallend is ook de zeer sterke teruggang van het aantal vangsten en wel van 1956 naar 1013. Het is een feit dat de Oostendse garnaalvloot elk jaar kleiner wordt, in 1964 zijn er echter zeer veel eenheden aan het buitenland verkocht.

Was het niet fameus wat de aanvoer betreft, dan was dit het zeker niet wat de opbrengst aangaat. Hier werd een achteruitgang vastgesteld die verliep van 3.762.522 F naar 2.124.943 F. De opbrengst per schip was echter toch iets hoger en steeg van 1923 naar 2097 F. Alles behalve om hoog van de toren te blazen. Uit de tabel over de laatste jaren blijkt zeer duidelijk dat we er alles behalve schitterend voorstaan. Mogelijks komt hierin de komende maanden toch enige verbetering.

**ADVERTEERT IN
«HET VISSERIJBLAD»
UW VAKBLAD**

FINANTIELE STAATSHULP AAN DE IJSLANDSE VISSERIJ

In IJsland wordt momenteel een grote inspanning geleverd om de zeevisserij, in haar geheel vooruit te helpen.

Het navolgende geeft een algemeen beeld van de bijzondere maatregelen welke door de regering werden getroffen.

Uitgaande van het feit dat in december 1963 in IJsland een loonsverhoging van 15 % heeft plaatsgevonden en hierdoor de visserij in het algemeen en de visverwerkende industrie in het bijzonder 'n zware belasting opgelegd werd, heeft de regering volgende beslissingen genomen.

1) Voor het jaar 1964 werd er van staatswege een bedrag van 43 miljoen kronen ter beschikking gesteld aan de visserij om een produktieverhoging te bekomen en tevens om een betere rationalisatie van de kosten te bewerkstelligen.

2) De staatskas heeft een bedrag van 51 miljoen kronen ter beschikking gesteld ter ondersteuning van de vaartuigen welke in de loop van 63-64 in de vaart werden gebracht, of die nog dit jaar in de vaart zullen komen. Deze gelden werden aangewend ter vereffening van alle resterende schulden, voor de welke staatsgarantie gegeven werd.

3) Buiten het tot hertoe vastgestelde bedrag voor wetenschappelijk onderzoek is er een bijkomende som voorzien van 4 miljoen kronen.

4) De regering werd van 1 januari

1964 af gemachtigd de prijzen voor verse vis, vastgesteld door 'n prijzenkommissie, met 6 % te verhogen.

5) De uitvoerrechten voor vis en visprodukten werden vanaf 1 februari '64 als volgt aangepast:

— stokvis, gezouten rog, bevroren vis, krabben, zee kreeft en vis bestemd voor diervoeding: van 6 op 4,2 % gebracht.

— viskonserven en zeehond op 2 % van de F.O.B. prijzen.

— voor andere visprodukten, w.o. ook walvisprodukten, is de uitvoerrecht op 6 % van de F.O.B. prijzen vastgesteld.

De verdeling van de inkomsten, afkomstig van de diverse invoerrechten, werden sedert 1 februari 1964, als volgt verdeeld:

— Voor de betalingen van de verzekeringspremiën van de redersrijen 73,40 %

— Voor 't visserijfonds 17,20 %

— Voor het wetenschappelijk onderzoek 5,90 %

— Voor de bouw van een nieuw onderzoeksvaartuig 1,53 %

— Voor het wetenschappelijk onderzoek van de zeevisserij 1,17 %

— Voor diverse sociale werken voor de vissers 0,80 %

Uit deze maatregelen komt duidelijk de bezorgdheid van de IJslandse regering tot uiting voor alles wat de zeevisserij betreft, en dat alles in het werk gesteld wordt om een mogelijke verbetering te bewerkstelligen.

VERKOOP VAN IJSLANDVIS

Het is wel niet de eerste keer dat het voorvalt maar er moet toch eens over geschreven worden. Met de verkoop van IJslandse vis tussen 7 en 8 uur klopt er iets niet. Schepen welke denken nog te zullen verkocht worden voor 8 uur moeten er voor zorgen dat hun vangst tijdig gelost en gewogen staat. Wanneer nu door een of andere omstandigheid een IJslandse vangst toch niet meer kan verkocht worden, dan moet die vangst blijven staan tot ze normaal op haar beurt wordt verkocht. Die omstandigheden kunnen zeer verschillend en soms niet te voorzien zijn. Normaal kunnen 3 IJslanders verkocht worden tussen 7 en 8 uur. Maandag nu lag een grote IJslander de eerste, daarna een kleine. De grote IJslander was later verkocht dan voorzien wegens een grote partij heilbot welke per stuk werd verkocht. Hierdoor kon de derde IJslander niet meer verkocht worden en moest die vangst tot rond 11 uur in de warmte blijven staan. De kwaliteit heeft hier zeker onder leden en meteen ook de prijzen. In

dergelijke gevallen zou men het vismijnreglement met een zekere soepelheid moeten toepassen. Wetten zijn immers niet gemaakt om mensen schade te berokken en moeten naar de geest worden toegepast. Dat werd maandag niet gedaan, hetgeen te betreuren is. Men kan inbrengen dat indien men die derde IJslandse vangst wel verkocht, men hierdoor de andere reders benadeelde. Dit keer zou de schade voor de andere reders echter kleiner geweest zijn dan voor de reder die nu het slachtoffer werd van het reglement. Hun vangst zou immers geen 3 uren in de warmte hebben gestaan maar ten hoogstens een half uur. langer dan anders, de tijd om die derde IJslander te verkopen. Gedane zaken nemen geen keer maar het is toch wel de moeite waard om dit punt eens naar voor te brengen in een volgende zitting van de vissershavenkommissie, die de laatste tijd niet veel meer van zich laat horen. Warme zomers zijn niet geschikt om lang te palaberen.

Schotse vissers in erge mate verontrust

VELE DODE VISSSEN AANGETROFFEN IN DE NOORDZEE

Verscheidene Schotse vissers, die de visserij bedrijven in de nabijgelegen kustwateren leggen sedert enige tijd een uitgesproken ongerustheid aan de dag. Oorzaak hiervan is de geweldige activiteiten welke door vreemde vaartuigen aan de dag gelegd worden tijdens hun opzoeken naar petroleum en andere kostbare delfstoffen. Deze vissers vrezen inderdaad dat, wanneer er aldus verder zal gewerkt worden op het huidig reil, er vele schade zal veroorzaakt worden aan de visstapel die zich in bedoelde wateren ophoudt.

Reeds verscheidene klachten werden gernoteerd van vissers, nopens deze activiteiten. Dat het hier opzoekingsvaartuigen van de meest verscheidene nationaliteiten betreft is zeer recent nog gebleken toen verscheidene eenheden de haven van Aberdeen aandedden voor bevoorradings, enz...

Tevens werd aangekondigd dat zeer recent niet minder dan 31 aanvragen bij de Britse regering toekwamen, met het verzoek tot een produktievergunning voor het opereren in het Britse gedeelte van het Noordzee kontinentaal plateau. Hierbij dienen nog 14 eksploratie-licenties gevoegd te worden.

Sedert het begin der activiteiten werden een groot aantal explosieve materialen ter plaatse gebracht door de vaartuigen die het opzoekingswerk verrichten. Deze ontplofingstuigen worden aangewend om de zeebodem te onderzoeken. Het zijn precies deze explosies die een bijzonder groot aantal vissen doden, zodat de klachten waarlijk neerregenen te Aberdeen.

De schipper van een Schotse treiler wist ondermeer mede te delen dat hij op ongeveer 60 à 70 mijl ten Zuidoosten van Aberdeen een

grote massa dode vissen heeft aangetroffen. Vroeger reeds werden diezelfde klachten genoteerd door een ander schipper voor de gebieden nabij Rattray.

De Schotse vissers vragen zich thans terecht af wat er zal gebeuren indien er toch olie aangetroffen wordt. Hoe groot de hoeveelheid ook weze. Zal de visserij dienen opgeofferd te worden te koste van olie en gasen? Zij zijn er in ieder geval van overtuigd dat visproduktie en olieproduktie onmogelijk terzelfdertijd en in dezelfde gebieden kunnen doorgevoerd worden.

Zij laten de beslissing omtrent deze zaak dan ook aan de regering over, zij het dan met een weinig gerust gemoed. — B

Nieuwe parkeerplaatsen

Sinds een paar weken is men bezig met het aanleggen van nieuwe parkeerplaatsen in de vismijn. Meer bepaald tussen de pakhuizen van de haringhalle en de haringhalle zelf. Daar werden de treinsporen weggenomen. De laatste jaren waren ze van bijzonder weinig nut gezien de povere haringseizoenen. Nu is men er de kasseistenen aan het inleggen die men een jaar geleden hiervoor naar de vismijn bracht. Tegen het komende winterseizoen zal deze parkeerplaats zeker gretig benut worden door de huurders van de haringhalle die nu hun wagens aan de buitenkant moeten plaatsen waardoor het verkeer vaak bemoeilijkt wordt. Men zou echter moeten deze parkeerplaatsen verplicht maken zodat alle vrachtwagens van de openbare weg verdwijnen (stationerende vrachtwagens wel te verstaan).

Naar we konden vernemen zou men zinnens zijn, terwijl men nu toch begonnen is met zekere werken in het vismijnkompleks, een fietspad aan te leggen langs de vismijnlaan. Het is ten andere meer dan tijd dat men daaraan denkt, want fietsers op die laan lopen gevaar door vrachtwagens aangereiden te worden. Wanneer er trouwens een fietser op die laan is en er komt een auto uit de tegengestelde richting dan kan er geen andere auto meer die fietser voorbijrijden. Op een baan waar elke dag, en bijzonder de eerste drie dagen van de week, zo'n druk verkeer is van auto's, vrachtwagens, bromfietzers en fietsers is het een wonder dat er nog niet meer ongevallen zijn voorgevallen. Hoe rapper hoe liever dus wat dit fietspad betreft.

Vergadering Paritair Komitee voor de Zeevisserij

Op vrijdag 18 september e.k. komt te 14.30 uur de Raad van het Nationaal Paritair Komitee voor de Zeevisserij bijeen. Deze zitting gaat door in de vergaderzaal van de Bedrijfsraad voc. de Zeevisserij op het stadhuis te Oostende.

Als enig punt op de dagorde komt voor:

— Aanvullend verlot voor 1964 voor varend personeel (definitieve beslissing principe en tekst), voor de arbeiders der vismijnpakhuizen (goedkeuring tekst) en voor de vislosers (goedkeuring tekst).

— B

moderne meerkabel van enkelvoudige
ATLAS-draden en een kern
van PERLON Bayer-strengen ...
7 winstpunten voor uw scheepsuitrusting :

- 1 Hoge breekweerstand (breeklengte $\pm$ 30 km)
- 2 Grotere weerstand aan afschuring, weersomstandigheden en allerlei schadelijke stoffen
- 3 Geringere rek : 24 % bij het breekpunt
- 4 Blijvende elasticiteit 100 %
- 5 Buitengewone waterdichtheid : PERLON is slechts voor 3 tot 5 % vochttopslorpend
- 6 Bijzondere hanteerbaarheid dankzij zijn minime gewicht
- 7 Uitzonderlijke elektrische isolatie

Brevet Farbenfabriken Bayer AG Leverkusen

FABRICAGE-PATENT : CABCORD N.V.
ALGEMENE MAATSCHAPPIJ VOOR TOUW- EN STAALDRAADKABELS, KAPELLESTRAAT 44 HAMME-OP-DURME, BELGIË

Meer opbrengst in augustus 1964

Alhoewel we niet bepaald van een drukke augustusmaand kunnen spreken, werd er toch een hogere opbrengst geboekt in augustus van dit jaar dan in dezelfde maand van vorig jaar. De oorzaak hiervan zal wel liggen in de betere resultaten welke van het Kanaal werden geboekt. Van die visgrond werden « IJlandse opbrengsten » geboekt, hetgeen vorig jaar het geval niet was. De nieuwe schepen van de middenslagvloot welke bijna allemaal op tong vissen in het Kanaal hebben inderdaad een goede augustusmaand gekend. Er zal trouwens heel wat meer tong aangevoerd zijn bij vorig jaar. De tongprijs bleef echter de ganse maand zeer hoog zodat met eerder beperkte vangsten schitterende uitslagen bereikt werden. De Witte Bankers waren daarentegen ook in augustus niet te zien terwijl de Kreefteputters iets talrijker waren. Van de Noord kregen we elke week regelmatig een 5-tal schepen, totten waren er alleszins genoeg.

De totale opbrengst beliep in augustus 1964 : 33.779.258 F, vorig jaar werd een opbrengst bereikt van 29.324.302 F.

Het was uitsluitend aan een hogere visopbrengst te wijten dat 'n hoger cijfer werd bereikt, deze visopbrengst steeg immers van 28.435.227 F naar 33.092.726 F. De deelvis op naam van lossers, rapers en wegers bracht dit jaar in

augustus minder op dan verleden jaar. Het bedrag daalde van 129.405 F naar 88.445 F.

Niettegenstaande een ruimere garnaalaanvoer stonden we einde augustus toch met een lagere opbrengst. Een bestendige lage prijs was hiervan de oorzaak. De cijfers waren de volgende : 759.670 F vorig jaar tegen 592.657 F dit jaar.

Iets wat er vorig jaar niet was, dit jaar wel, zij het dan in beperkte mate : sprout. Er werd inderdaad in augustus sprout aangevoerd door een in span vissend koppel kustvaartuigen. De eerste bennen vonden een koper, de rest ging naar de vismeelfabrieken. De totale sproutopbrengst beliep 5.430 F. Een zeer bescheiden bedrag dat er eigenlijk niet nodig was. Er werd dan ook onmiddellijk een verbod opgelegd om nog sprout aan te voeren, iets dat maar billijk en normaal is.

Hierna geven we de vergelijkende opbrengstcijfers over de laatste 4 jaren in de Oostendse vismijn. De zopas geëindigde maand was, naar de cijfers, nog zo slecht niet.

	1961	1962	1963	1964
Vis	255.909.258	268.562.571	298.497.547	260.402.334
Deelvis	639.245	563.733	1.198.470	877.560
Garnaal	4.137.375	4.548.109	3.762.522	2.124.843
Sprot	750.026	53.502	715.053	3.995.616
Haring	152.580	548.607	61.300	542.721
Totaal	261.588.484	274.276.522	304.234.892	267.942.721

	1961	1962	1963	1964
Vis	36.346.434	29.814.805	28.435.227	33.092.726
Deelvis	75.530	94.210	129.405	88.445
Garnaal	1.243.525	684.416	759.670	592.657
Sprot	—	—	—	5.430
Totaal	37.665.489	30.593.432	29.324.302	33.779.258

NIET AL TE SCHITTEREND

NA 8 MAANDEN

Nu 2/3 van het jaar reeds verlopen zijn ziet de totale opbrengst van de verkoop van visserijproducten er niet te schitterend uit. Het uitvallen van 4 grote IJlanders is hier zeker van grote invloed geweest. Dit verlies werd gedeeltelijk goedgehaakt door de hogere opbrengsten welke voor de Kanaalschepen geboekt werden. Toch stonden we na 8 maanden in 1964 slechts met 267.942.721 F als totale opbrengst waar einde augustus 1963 reeds 304.234.892 F opbrengst bereikt was. Nu is het wel zo dat een jaar als 1963 niet zo gauw voorkomt en dat er dit jaar in plaats van veel tong, veel sprout werd gebracht. De laatste tijd ook veel totten. Sprout noch totten wegen echter niet op tegen tongen, ook al kregen die slechts 'n gemiddelde van even boven de 20 F per kg.

Het grootste gedeelte van beide

opbrengsten werd gebracht door de vis. In 1963 stonden we met 298.497.547 F tegen dit jaar met 260.402.334 F. Hier hebben de tongen dus de doorslag gegeven. Wat de deelvis op naam betreft, ook hier een vermindering en wel van 1.198.470 F naar 877.560 F. Voor de lossers, wegers en rapers tot hiertoe dus een minder goed jaar(?)

Een slechte beurt ook voor de garnaalopbrengst. Waar we einde augustus met een bedrag van 3.762.522 F stonden kregen we dit jaar nog maar 2.124.943 F garnaal bij elkaar. Voor de sprotvissers was het beter dan verleden jaar. Hier kregen we 3.995.616 F bij elkaar tegen slechts 715.053 F in 1963. Tenslotte was, dank zij de kustvisserij ook de haringopbrengst hoger dan in 1963. Deze steeg van 61.300 F naar 542.268 F. Hierna dan een tabel, in dezelfde zin als deze hierboven, maar dit keer over de eerste maanden van ieder der laatste 4 jaren.

VIS EN VOORUITGANG

Een ontmoeting van oud en nieuw

Elk land, ieder streek heeft zijn bepaalde eigenschappen die hun invloed laten gelden op het leven en zijn activiteiten. Deze eigenschappen kunnen een volkenkundige, gewoonterechtelijke of klimatologische oorsprong hebben.

Bijzonder wat de voeding betreft komen die invloeden het felst tot uitdrukking bij de verschillende volkeren. Het behandelen van vlees en vis voor de bewaring van meer of minder lange duur neemt een eerste plaats in bij de mens.

De technieken verschillen echter meestal op grond van de klimatologische gesteldheden. Aldus hebben welbepaalde gebieden hun eigen werkwijze voor de conservatie van visprodukten.

In de koude landen stellen zich uiteraard geen problemen, maar vanaf het noorden, waar de kabeljauw op de rotsen in de wind wordt gehard, tot de evenaar, waar de vis op de strooien daken der negerhutten in de hete zon wordt gedehydrateerd, verschillend de behandelingswijzen gradueel.

Deze typische technieken, meestal van empirische aard, verduurzamen over het algemeen de vis tot voldoening van de bewoners. De meest verspreide behandelingen zijn het zouten, dat het beste slaagt bij haring en ansjovis, het roken en stomen tot bokking, het marinieren en het drogen. Dit laatste geeft de glansrijkste resultaten bij schar en stokvis. Het bevroren heeft met de vlugge ontwikkeling der koeltechniek de ereplaats ingenomen onder de conservatie-middelen.

Op het Afrikaanse vasteland stelt het vraagstuk van het verduurzamen zich vanzelfsprekend het scherpst en ook daar heeft de mens geprobeerd een mouw te passen aan dit vraagstuk. Meestal geschiedt de bewaring er door drogen en een bepaalde wijze van roken. De uitdrukking «verkolen» ware beter geschikt om deze werkwijze aan te duiden. Het drogen is er minder in zwang en nam thans uitbreiding door de ontwikkeling der transportmogelijkheden die het handelsverkeer ondersteunen. De produkten worden dan meer onderworpen aan een behandeling die de kommercialisatie tot doel heeft en rekening moet houden met de eisen van de markt.

EMPIRISME EN EVOLUTIE

Het wetenschappelijk onderzoek installeerde zich zowat overal en dit geeft aanleiding tot het ontwerpen van nieuwe of het verbeteren en aanpassen der empirische systemen. Dit onderzoek, heden in volle ontwikkeling, beantwoordt aan een grote noodzakelijkheid. Benutting van alle bestanddelen der produkten, verhoging der voedende waarde, hygienische verzorging, rationalisatie der bewerkingen zijn zoveler opdrachten, gegroeid uit de snelle evolutie van de moderne maatschappij.

Ook in Afrika werd het toegepast onderzoek sedert geruime tijd aangevangen en werden belangwekkende resultaten bekomen bij de behandeling, de bewaring en de verwerking tot bij-produkten. Op het eerste zicht scheen het niet moeilijk de kwaliteit van de waren der inlanders te verbeteren, maar de vorser kwam spoedig genoeg tot de vaststelling dat de inlander uit zijn ervaringen met de Afrikaanse natuur, veel wijsheid had verkregen.

Bij nagenoeg alle voksstammen van centraal Afrika wordt de vis zó dicht bij een smeulend vuur «gerookt» dat nog nauwelijks van roken sprake kan zijn. Het hout dat daarvoor gebruikt wordt is nochtans van bijzondere aard en verschaft aan de vis een goede smaak. Andere houtsoorten kunnen de vis bederven en waardeloos maken, maar deze soorten zijn uitstekend gekend bij de bewoners.

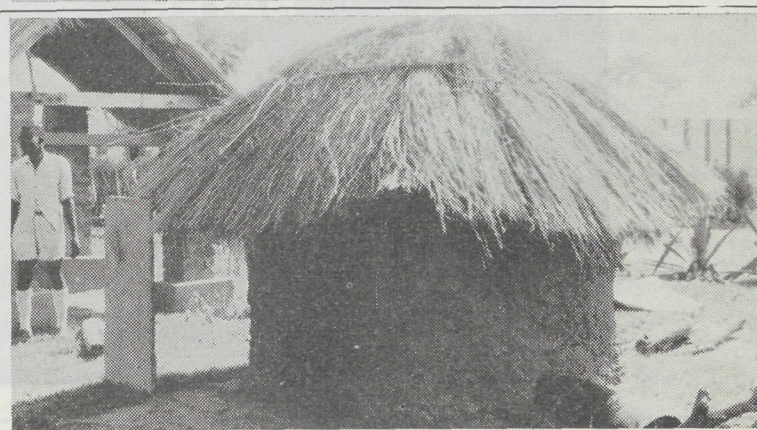
Het eindprodukt is van uitzicht echter een volkomen verkoold voorwerp (foto 4). De voedende waarde ervan is miniem en het aspect is volgens Europese normen, onsmakelijk. Nochtans was dit, in deze staat van ontwikkeling van de mens, de enige manier om de vis te kunnen bewaren.

BETERE BEHANDELING EN BEWARING

Het toegepast onderzoek verricht in de installaties van de staatsvisserijschool leidden tot een behandelingsmethode die een produkt voortbracht van veel betere kwaliteit en alleszins als een waardig voedsel bij de verbruiker terecht kwam (foto 1).

Het volstond echter niet gerookte vis voort te brengen. Daarbij moest ze nog bewaard worden en dit kon alleen geschieden door het bijbrengen van de onontbeerlijke notities aan de vaklui en handelaars, van de hygiëne en netheid tot de voorwaarden van degelijke stockage.

vervolg blz 19

Door toegepast onderzoek werd in de tropen een methode op punt gesteld om vis te roken. Tijdens de bijeenkomsten in kooperatief verband werd de doeltreffendheid van deze werkwijze gedemonstreerd. Het was niet mogelijk voor de inlanders zich een rokerij aan te schaffen zoals deze aangevend door de techniekers. Daarom werd door deze laatsten een middel uitgedacht dat met eenvoudige materialen in het bereik lag van de inlanders en een waardig produkt leverde. Deze concrete verbeteringen hadden een zeer grote navolging bij de massa (foto 1, 2 en 3).

(Foto's L.A. Inghelbrecht)

BUITENLAND

De Britse scheepswerven zijn welvarend

In de loop der jongste jaren heeft de Britse industrie van de scheepsbouw vaak aan kritiek blootgestaan zowel vanwege reders als vanwege de industrie zelf. Soms ging de kritiek van de regering zelf uit, maar nooit was ze afbrekend. Zij was bedoeld om deze industrie aan te sporen zich te moderniseren en zich werkelijk aan de eisen van de dag aan te passen. Als eerste gevolg hiervan werd in 1961 het Patton Committee opgericht. Dit comité deed spoedig een zeker aantal aanbevelingen, waarvan de meeste gebaseerd waren op waarnemingen gedaan in andere maritieme mogendheden. Een groot deel van deze aanbevelingen werden door de scheepswerven gevolgd en positieve resultaten bleven niet lang uit.

In tien jaar tijd werd niet minder dan 160 miljoen pond sterling besteed aan de modernisering der Britse scheepswerven. Het zijn de eigen hulpbronnen van de industrie die de totale kosten hebben gedragen, terwijl in andere landen waar scheepswerven een belangrijke plaats innemen, de kosten van de modernisering grotendeels gedragen worden door de regering, hetzij door lening hetzij door de vrijstelling van belastingen.

In november 1963 stelde de Britse scheepsbouwindustrie — scheepsherstellers inbegrepen — 182.000 personen te werk. Zeventig firma's houden zich vooral bezig met de konstruktie van schepen van 100 en meer ton. Buitendien zijn een 90-tal firma's gespecialiseerd in het herstel en het onderhoud van schepen. De Britse herstel- en verbouwindustrie is trouwens de belangrijkste ter wereld. Ruim 50 % van de capaciteit van de scheepswerven is in handen van 10 firma's.

Een belangrijke karakteristiek van de Britse scheepsbouwindustrie is haar ongeëvenaarde bevoegdheid op gebied van de bouw van speciale en weinig verspreide, en bijgevoeg zeer dure vaartuigen. De produktie is zeer verscheiden. Wat betreft de koopvaardijvloot, hebben de scheepswerven van het Verenigd Koninkrijk in 1963 iets minder dan een miljoen ton te water gelaten, hetgeen 12 % der tewaterlatingen in de wereld vertegenwoordigt. Sedert de jongste wereldoorlog hebben de scheepswerven 33 lijnschepen gebouwd van meer dan 20.000 ton, een verwezenlijking die door geen enkel zeevarend land werd overtroffen. De jongste

triomf op dit gebied is de order die niettegenstaande een zware concurrentie werd verkregen voor de bouw van een schip van 24.000 ton voor de Swedish-America Line. Alhoewel gespecialiseerd in de bouw van oceaanschepen nemen de Britse scheepswerven een belangrijke plaats in, in de bouw van tankschepen; vijf eenheden van meer dan 85.000 ton en verschillende super-tankschepen, waarvan enkele voor de uitvoer, waren in 1963 op de werven.

Een ander gevolg van de modernisering der Britse scheepswerven is de aanhoudende stijging van de uitvoer. De orders voor deze scheepswerven stegen van 41.000 ton in 1958 tot 252.000 ton in 1963.

HET BRITS VISVERBRUIK

Het verbruik van vis en visprodukten in Groot-Brittannië bedraagt momenteel slechts 80 % van de vooroorlogse cijfers.

De Britse verbruiker bestemt nu slechts 4 % van zijn wekelijkse voedselbudget aan vis en visprodukten. Slechts 1 % van de huisgezinnen dienen 's morgens vis op als morgenmaaltijd, 13 % als middagmaaltijd en 17 % als avondmaaltijd.

Voor vlees en gevogelte wordt er wekelijk per huisgezin gemiddeld 24s 2d of nagenoeg 170 F uitgegeven, voor vis bedraagt dit slecht 3s. 7d., wat ongeveer hetzelfde is als 25 F.

Deze gegevens werden door Lord Lloyd, lid van de WFA, bekend gemaakt op de jaarlijkse vergadering van de Nationale Federatie van Visverkopers.

Tijdens deze vergadering verklaarde Lloyd verder: «Een van de eerste en meest belangrijke zaken welke moeten beoogd worden is een verandering in deze gewoonten teweeg te brengen. Een campagne in die zin is reeds begonnen».

In het licht hiervan gesteld vermelden wij de oprichting van de «Fish Information Service», organisme waardoor de huisvrouwen voorgelicht worden betreffende de aanwending van vis. — K

Brits- Russisch akkoord

Tussen Groot-Brittannië en Rusland is er een handelsverdrag tot stand gekomen, welke voorziet in de uitwisseling van goederen gaande over een periode van juli 1964 tot en met december 1965.

In totaal zal door Groot-Brittannië voor 'n waarde van £ 4.970.000 aan verbruiksgoederen mogen worden geleverd, waarvan £ 640.000 aan visserijprodukten. Aan gezouten haring zal voor £ 150.000 mogen worden geleverd en aan zeevis voor £ 490.000.

De Russische import in Groot-Brittannië zal een waarde mogen bereiken van £ 5.465.000, hiervan mag voor een waarde van £ 1.710.000 bestaan uit visserijprodukten, onder andere krabkonserven £ 820.000 en zalmkonserven £ 890.000 — K

De Kanadese visserijgrenzen

Slechts zeven landen zullen aanspraak kunnen maken om binnen de 12 mijlzone van de Kanadese territoriale wateren, de visserij uit te oefenen, aldus verklaarde de Kanadese minister voor buitenlandse zaken voor het «House of Commons» te Ottawa.

De landen die van deze historische rechten gebruik kunnen maken zijn: Groot-Brittannië, VSA, Frankrijk, Noorwegen, Denemarken, Italië en Portugal.

Een voorlopige 12 mijlzone, welke de kustlijn zal volgen, zal onmiddellijk van kracht worden.

Van zohaast de onderhandelingen, welke momenteel gevoerd worden, zullen voleindigd zijn zal de definitieve 12 mijlzone, berekend van basispunt tot basispunt, in voege treden. — K

De USA vraagt een 200 mijlen visserszone !

In een rapport van James Ackert, President van de Atlantic Fishermen's Union wordt melding gemaakt van het feit dat de Russische vissersvloot met meer dan 150 eenheden, fabriekschepen inbegrepen, de visgronden van Cape Cod, Massachusetts, systematisch afstropen.

In dit licht vraagt Ackert de instelling, met in acht name van traditionele rechten, van een 200 mijlen visserszone, om alzo de Amerikaanse visserijindustrie van een zekere ondergang te redden. — j

RUSLAND WENST WEER KONFERENTIE OVER WALVISVANGST

De Sovjet-Unie heeft verzocht een nieuwe bijeenkomst van walvisvangende landen te houden ter bespreking van het bestaande quotastelsel voor de vangst in het zuidpoolgebied. De Noorse raad voor de walvisvaart zal binnenkort bijeenkomen om het Russische verzoek te overwegen.

Er werden geen officiële redenen voor het verzoek gegeven. Waarnemers geloven echter, dat het verband kan houden met de Japanse aankoop van de Nederlandse walvisvaarder en zijn vangstaandeel. Door deze aankoop heeft Japan thans het recht 52 procent voor het komende seizoen vastgestelde aantal van 8.000 blauwe walvisseenheden te vangen. Het Russische aandeel bedraagt twintig procent en het Noorse 28 procent.

Aangenomen wordt, dat de Russische regeling bezwaar heeft tegen de praktijk waarbij de quota met expeditieschepen meegaan wanneer deze aan andere landen worden verkocht.

**REDERS en
VISSERS,
voor uw
SOCIALE LASTEN
en BOEKHOUDING
wendt U in volle
vertrouwen tot de
beroepsvereniging**

HAND IN HAND

O. V. A. VISMIJN OOSTENDE Tel. 721.73

NEDERLAND

Kleine visserij in Nederland

Het totaal aantal vaartuigen, waarmee Nederland aan de kleine zeevisserij heeft deelgenomen, is in 1963 wederom toegenomen, aldus het rapport van het Landbouwkundig Economisch Instituut. Het betreft hier vaartuigen, waarmee de trawlvissers op verse zeevis wordt uitgeoefend, hetzij in de vorm van de boomkorrenvisserij. Voorts wordt met een aantal van deze vaartuigen deelgenomen aan de spanvisserij, voornamelijk op verse haring. De uitbreiding van de vloot van de kleine zeevisserij doet zich in mindere mate voor bij de vaartuigen, waarmee de kleine zeevisserij als hoofdbedrijf wordt uitgeoefend.

drie voorgaande jaren. De bruto-besomming is toegenomen van 50,3 tot 57,7 miljoen gulden. Vergeleken met 1962 daalde de totale besomming echter, voornamelijk als gevolg van lagere opbrengsten van platvis en verse haring.

De toeneming had plaats bij de groep vaartuigen met sterke motoren, namelijk die met motoren boven 200 P.K. Het gemiddelde motorvermogen van alle vaartuigen is dan ook toegenomen. Wat de leeftijd van de vloot betreft, in 1963 was slechts 22 % van de vloot ouder dan twintig jaar, in 1954 was dit percentage nog 51. Het aantal vaartuigen, waarvan de bemanning volgens CAO is aange-

	1954	1957	1960	1962	1963
Totaal aantal vaartuigen	367	369	456	574	603
Gemiddeld motorvermogen (PK)	124	166	194	221	243
Aantal vaartuigen met motor van					
1—99 PK	90	28	23	14	2
100—200 PK	154	193	201	231	210
201—300 PK	9	28	97	146	171
301 PK en meer	11	19	27	64	84
Aantal vaartuigen met casco van					
0—10 jaar oud	99	125	181	271	284
11—20 jaar oud	31	40	48	72	81
21 jaar en ouder	134	103	119	112	102

De stijging van de aanvoer van de kleine zeevisserij heeft zich in 1963 voortgezet. Er werd door de vaartuigen van de kleine zeevisserij, inclusief de zogenoemde vis-loggers, 77,6 miljoen kg aangevoerd tegen 58,1 miljoen kg in de

monsterd is sinds 1954 procentueel sterker gestegen, namelijk met 200 %, dan het aantal vaartuigen waarvan de bemanning op maatschapskontraat vaart (toeneming 32 %).

De nieuwe visafslag te Scheveningen

Het doel van het nieuwe kompleks afslag gebouwen te Scheveningen is een sociaal economisch verantwoorde visserij te bevorderen, waarvan de visverbruiker de uiteindelijke voordelen moet kunnen ervaren in de vorm van ruimere keuze, betere waar en gunstige prijzen. Woorden van deze strekking werden gesproken bij de opening van de Internationale Visserijtentoonstelling SCH.64 door de minister van Landbouw en Visserij, mr. B.W. Biesheuvel.

Met de minister hoopt de vakgroep visserij van de CKV dat het gestelde doel inderdaad zal kunnen worden verwezenlijkt. Vooral met het oog op het bereiken van de sociaal verantwoorde voorwaarden waaraan tenslotte toch ook in de visserij moet worden voldaan. Inderdaad zal de ruimte waarin de afslag is gevestigd te Scheveningen in het streven naar het te bereiken doel een bijdrage kunnen leveren,

maar dat er toch nog wel iets meer nodig is dan een goed uitgeruste afslag staat wel vast. Het is naar de mening van de vakgroep een gunstig teken dat de minister er in het openbaar blijk van heeft gegeven te beseffen dat betere sociaal economische voorwaarden in de visserij moeten worden bevorderd, hetgeen slechts mogelijk zal zijn, indien de vis ook tegen een redelijke prijs de handel ingaat. In een lange reeks van jaren heeft het prijspeil in Nederland zich in een gestadig opwaartse lijn bewogen. Vreemd genoeg hebben de visprijzen deze ontwikkeling slechts vertraagd en in betrekkelijk geringe mate gevolgd. De bedrijfsvoering vordert steeds hogere uitgaven welke door de onbevredigende prijsontwikkeling steeds meer de rentabiliteit aantasten en anderzijds remmend werken op de voorstgang in het sociale vlak. Of de ernstige aandacht, welke de overheid thans blijkt te schenken aan de vraag-

Nieuw losapparaat

In de werkplaats van de rederij Frank Vrolijk in Scheveningen wordt een apparaat gemaakt waarmee men de lossing aan de nieuwe visafslag in die plaats hoopt te vergemakkelijken. De opdracht tot het vervaardigen van het apparaat is gegeven door de Scheveningse redersverenigingen en heeft de volledige instemming van de commissie die zich al maanden met het losvraagstuk bezig houdt. Het principe van de machine is zeer eenvoudig en is indertijd al uitgedacht door de heer Hans Taat, een van de leiders bij de lossing in IJmuiden. De loswal aan de nieuwe Scheveningse vishal is veel hoger dan die van de oude afslag. Bovendien zal de zee zich in de eerste binnenhaven meer doen voelen. Deze twee feiten hebben tot gevolg, dat normaal lossen met de mand en de plank een gevaarlijk werk wordt, dat zelfs bij slecht weer geheel onmogelijk zou kunnen zijn. Tot nog toe werd, naar jaren oude gewoonte, een plank van het schip naar de wal gelegd. Met behulp van de winch werden de manden op de plank gezet en met haken werden de manden door de lossers over de planken naar de wal getrokken. Het is nu de bedoeling de plank als het ware te vervangen door een zogenaamde rollerbaan. De rollerbaan staat op de kant en steekt over het schip uit. Aan het uitstekende stuk is een soort stalen luik bevestigd dat vanuit het midden naar twee kanten open kan slaan. In het midden van de twee luikhelften zijn ruimten uitgespaard die tezamen een ellipsvormig gat maken. Het ligt nu in de bedoeling een lijn, aan de winch verbonden, precies in het midden van dit gat te laten lopen. De manden met vis worden langs haken aan de lijn opgetrokken. De haken ko-

men door het gat en wringen de luikhelften open. De mand met vis komt te voorschijn. De luiken vallen weer dicht. De mand staat dan op het luik, dat schuin naar de rollerbaan toehelt, glijdt dus op de baan en rolt naar de wal. Dit is in het kort het principe van de nieuwe apparatuur, waarmee men ook in IJmuiden in de toekomst een snellere lossing hoopt te verkrijgen. Het simpele idee wordt op het ogenblik ook op een eenvoudige manier uitgewerkt door twee medewerkers van de rederij Frank Vrolijk, die dag in dag uit aan het lassen en branden zijn om een soort prototype van de machine te maken.

Het is nog in het geheel niet zeker of de apparatuur zal voldoen en er zullen ook eerst in alle stilte enige proeven met de machine worden genomen. Ziet het er naar uit dat er met de apparatuur gewerkt kan worden dan zullen er vermoedelijk nog veel dingen voor verbetering vatbaar zijn, maar eerst moet worden bekeken of de vinding in principe bruikbaar is. Het zou bijvoorbeeld later kunnen blijken dat het eenvoudiger is een andere bediening te vinden om de manden op te trekken, dan de winch. Over het transport van de walkant naar de vishal en later naar de afvoerwagens is nog niet alles bekend. Men denkt wel in de richting van vorkheftrucks, maar de praktijk moet leren wat de beste vervoersmethode in de hal zelf is.

NIEUWE TREILER VOOR KATWIJK

Na gedoopt te zijn door mevrouw Van Egmond-Koelewijn en de kleine Janette maakte de KW. 140 Janette het afgelopen week-einde een proefvaart van Vlaardingen naar IJmuiden. Ongeveer ter hoogte van Monster werd gestopt. Daar vond de overdracht plaats. Eén van de directeuren van de scheepsbouwwerf N.V. Stami uit Dordrecht zei, dat hij het schip met veel genoegen aan de reder overdroeg: het voldoet aan alle eisen die redelijkerwijs kunnen worden gesteld. Na het wisselen van de vlaggen werd een dronk uitgebracht op de visserij, die door de KW.140 zal worden beoefend. Het schip heeft een lengte over alles van 29 meter, een breedte van 6,50 meter en een holte van 3,50 meter. Het is voorzien van een 595 PK Industriemotor terwijl voor het hulpwerk een Sinova 100 PK is geplaatst.

In de schippershut zijn alle nautische instrumenten aangebracht. De accommodatie voor de bemanning is goed: er zijn acht slaapplekken en veel kasten. De kok kan zich roeren in een ruime kombuis, waarin ook de messroom is. Schipper en bemanning waren zeer tevreden over de proefvaart met hun nieuw schip.

stukken waarvoor de visserij zich geplaatst ziet, zal kunnen uitmonden in een bepaalde vorm van steunverlening is echter moeilijk te voorspellen.

Het gaat daarbij immers om een zeer principiële aangelegenheid. Er dient ook rekening te worden gehouden met de belangengroepen, betrokken bij de handel en uitvoer van vis alsook met die van de conserverindustrie. Daarnaast rusten op de overheid verplichtingen voortvloeiend uit het feit, dat Nederland deel uitmaakt van de E.E.G. Eventuele maatregelen zullen — de minister heeft dit trouwens in een kamerdebat ronduit gezegd — nooit iets anders kunnen zijn dan overgangsmaatregelen naar het E.E.G.-beleid toe.

**REDERS,
„HET VISSERIJBLAD”
IS UW VAKBLAD !**

Markt IJmuiden

VAN DAG TOT DAG

Donderdag werd een aanvoer van 8300 kisten verzorgd door 20 vaartuigen. Er waren 42 kisten tong en tarbot, 420 schelvis, 140 wijting, 150 gul en kabeljauw, 7000 haring, 140 makreel, 250 schol en 80 diversen.

De haringvisserij bleef naar wens verlopen. Ter hoogte van Flamborough onder de Engelse kust werden door de treilers dagvangsten bereikt van 300 kantjes. De spanvisseren lieten zich evenmin onbetuigd en haalden gemiddeld 400 kisten sloop. In de Noord zijn niet veel Nederlandse treilers meer te vinden. De meeste schepen zitten achter de haring aan. Voor de « Noordelijke » volhouders waren trekken weggelegd van 40 manden hoops, hoofdzakelijk schelvis. De bijvis bestond voornamelijk uit wijting en gul. Om de Oost vingen de grote kotters nog steeds veel schelvis. De dagvangsten lagen gemiddeld op 150 manden. Voor de loggers en kotters die eigenlijk tegen beter weten nog wat verwachten van de jacht op tong waren de beste resultaten trekken van 10 kg plus een paar manden schol.

Vrijdag bestond de aanvoer van 28 vaartuigen uit 10.430 kisten waarvan 145 tong en tarbot, 1150 schelvis, 60 wijting, 80 gul en kabeljauw, 40 koolvis, 7500 haring, 1050 makreel 30 haai, 280 schol, 95 diversen. Het beeld bij de haringvisserij wijzigde zich niet. Dit betekende dus dat er nog steeds

DRUKKE NIEUWBOUW

De Katwijkse machinefabriek Zwitser gaat gestaag door met de aanbouw van vissersschepen. Op het ogenblik is men bezig met het gereedmaken van de KW.225 Azimuth en de KW.226 Jacob Senior. Beide schepen zijn van hetzelfde type, 28,20 meter lang en ze worden voorzien van Stork-motoren. De Jacob Senior, bestemd voor de Gebroeders van Rijn te Katwijk, komt einde september in de vaart. De Azimuth wordt gebouwd voor de heer L. de Jong van de Nieuwe Duinweg. Dit schip zal in oktober naar zee kunnen.

De kasko's van deze nieuwe Katwijkse kotters zijn gebouwd op de scheepswerf Vooruit te Zaandam. Inmiddels staan daar alweer twee nieuwe kasko's op stapel, die eveneens bij Zwitser zullen worden afgebouwd. De bouw van deze schepen betekent het vervolg van de serie van kotters met een lengte van 29,50 meter. Ze zijn niet voor Katwijkers bestemd. De ene wordt gebouwd in opdracht van rederij Heuvelman te Werkendam, de ander voor een rederij waarvan de naam nog niet kan worden genoemd.

grote hoeveelheden werden buitgemaakt. Toch was er de laatste dagen ondanks de grote aanvoer niet veel werk aan de winkel voor de vismeelfabriek. De handel kon namelijk behoorlijke hoeveelheden afzetten naar West-Duitsland. In de Noord liep de visserij iets terug. De gemiddelde dagvangst lag rond de 120 manden hoops, voornamelijk schelvis en wijting. De kotters om de Oost konden zich wederom te goed doen aan de daar heersende overvloed aan schelvis. De meeste dagtotalen lagen niet ver van de 200 manden. De loggers en kotters die het op de tong hebben voorzien kwamen voor de zoveelste maal van een koude kermis thuis. De dagvangsten kwamen niet boven de 50 kg van deze begerenswaardige vissoort en een mand of 6 andere vis, voornamelijk schol en wijting.

Maandag werd de markt door 110 vaartuigen overstroomd met 'n aanvoer van 18.120 kisten vis waarvan 420 tong en tarbot, 3650 schelvis, 580 wijting, 520 gul en kabeljauw, 9200 haring, 950 makreel, 2180 schol, 120 diversen.

De haringvisserij leefde na teleurstellende vangsten gedurende het week-einde weer op. Er werden trekken doorgegeven van 60 kantjes. In de Noord werd voornamelijk schelvis **gevangen evenals** door de grote kotters om de zogenaamde Oost. Hier werd ook een enkel makreeltje buitgemaakt. Voor de loggers en kotters die hun hoop op de tong hebben gevestigd werd deze voor de zoveelste maal de bodem ingeslagen. De beste trekken leverden 10 kg van deze vissoort en 'n paar manden schol op. De vismeelfabriek moest op volle toeren draaien om de grote partijen opgehouden haring te kunnen verwerken. De havenarbeiders hebben tot laat in de middag gewerkt om de enorme aanvoer de baas te kunnen. De kotter KW.179 zorgde voor een kleine sensatie door behalve de vis een bom en negen granaten aan te voeren. Het uit de tweede wereldoorlog daterende gevaarlijke spul werd door experts van de Koninklijke Marine onschadelijk gemaakt.

Dinsdag werden 10.520 kisten vis aangevoerd waarvan 49 tong en tarbot, 1780 schelvis, 310 wijting, 220 gul en kabeljauw, 7200 haring, 540 makreel, 240 schol en 180 diversen.

De haringvisserij leverde zeer uiteenlopende resultaten op. De dagvangsten lagen tussen de 50 en 200 kantjes. De VL.34 Anita die 650 kisten vis aan boord had nam een paar mijl ten zuidoosten van Flamborough de VL.114 Voorlichter die moeilijkheden met de motor had, op sleeptouw. De sleep kwam woensdagmorgen behouden in IJmuiden aan. In de Noord werd **weer** veel schelvis gevangen die echter zeer klein van stuk was. Dit

zelfde verschijnsel deed zich om de Oost voor. De loggers en kotters die de tong als doelwit van hun activiteiten hebben gekozen kwamen niet verder dan trekken van 10 kg tong en een paar manden schol. In IJmuider visserijkringen ziet men nieuwsgierig uit naar de datum 1 november 1964. Dan wordt namelijk de maatregel van kracht dat vissersschepen uit de E.E.G.-landen vrijelijk mogen aanvoeren in elk der aangesloten staten. Dit betekent dus dat Italiaanse schepen in Nederland en Nederlandse schepen in Frankrijk mogen lossen om maar eens een voorbeeld te geven. In IJmuiden is men zeer benieuwd hoe deze maatregel in de praktijk zal werken.

AANVARING

Met een hevig gekraak is woensdagmiddag de SCH.249 « Arie » bij het uitvaren van de Scheveningse haven tegen de havenbeschieting, recht tegenover het semafoor gevaaren. Het schip, dat eigendom is van de N.V. Verre Visserij Maatschappij, boorde een gat van ruim 15 meter lengte in de kant van de smalle doorgang naar de buitenhaven. De SCH.249 met schipper J.M. Mos is, hoewel het schip zelf ook schade had, doorgevaaren naar de visgronden. De havenmeester vertelde donderdag dat de schade niet gering is en dat hij het onjuist vond dat de treiler is doorgevaaren.

BINNENLAND

EEN ONTMOETING VAN OUD EN NIEUW

vervolg van blz 16

VERASSENDE VOLKSVERHEFFING

Het knelpunt was deze techniek te doen aanvaarden, aan te leren en te verspreiden.

Te dien einde worden op de visserijschool en in de coöperatieve daaraan verbonden, demonstraties gegeven van de gewoonte-methode naast de verbeterde methode. Gemakkelijk konden aldus de voordelen van de nieuwe techniek ten opzichte van de gewoonte-werkwijze aangetoond worden op een manier die buitengewoon spektakulair was (foto 2).

De rokerij van het Europese type in duurzame materialen kon om vele redenen niet worden nagemaakt door de Afrikanen. Dit stelde de onderzoeker opnieuw voor een moeilijke opgave. Het diende immers tot niets een rookmethode uit te werken en op punt te zetten waarvan de praktijk en het nut buiten het bereik der bevolking zou liggen.

Een gunstige oplossing werd gevonden in een uitvoering in materialen van lokale oorsprong, van een kleine konstruktie in ieders bereik (foto 3).

Door de uitstraling van de visserscoöperatieve en de school, de invloed der afgestudeerde leerlingen in de dorpen, kende deze toepassing een buitengewoon vlugge verspreiding, zelfs tot in verafgelegen gebieden.

L.A. INGHELBRECHT.

Bij gelegenheid van een demonstratie; men bemerkt rechts in beeld, een metalen rooster waarop zich een hoopje verkolde waar bevindt dat eens vis was. Het vuur wordt aangemaakt onder de rooster die hier de takken vervangt door de inlanders aangewend en die al te dikwijls in brand geraken. (Foto 4 — Foto L.A. Inghelbrecht)

Brief uit Yerseke

Nr 995

Yerseke 12-9-1964

Ons briefje van vorige week besloten we met de opmerking (in **gouden tijd** der laatste jaren voor de mosselkwekers bracht) « dat de mens (nog) meer behoeft dan geld en weelde ». Toen we een poosje na ons brief-schrijven met lezen begonnen vonden we in « Elsevier's Weekblad »: « Wij geloven bepaald niet dat het geluk afhangt van het werk en de prijs van uw auto, van het verschil tussen een osselapje en een patrijs, van de perfecte of niet zo perfecte service in uw hotel of van de prijs van dranken in de bar die u zich kunt veroorloven te betalen ». Dat de prima mosseljaren dat alles in ruime mate verschaffen weten we al te wel. Wat er evenwel mee gepaard ging aan nadeel daarop komen we nog wel eens terug. We gaan nu verder met enige beschouwingen te wijden aan hetgeen van kwekerszijde wordt aangewezen als de goede

vruchten van « De Centrale » en van hetgeen men meent te moeten verwachten en vrezen indien tot de vrije concurrentie zal worden teruggegaan. « Dertig jaar geleden », (zo vervolgt het artikel in ons streekblad waaraan we een en ander ontlenen en ontleden willen) « heeft de regering door centrale verkoop via de stichting van het zogenaamde mosselkantoor redding gebracht. Opheffing ervan zou ons op hetzelfde punt brengen, waar we toen zijn begonnen ». **In verband hiermee moeten we er nogmaals op wijzen dat de regering ingreep uitsluitend en alleen om de hartverscheurende klachten die vanuit Bruinisse en van daaruit alleen werden uitgejammerd.** (En dat het juist datzelfde Bruinisse was dat zich al zeer weinig dankbaar toonde voor alles wat « hun Centrale » bracht. Doch daarover wellicht later). Vanuit Yerseke en Philippine was in het begin zelfs tegenwerking en onwil tegen « De Centrale »

vast te stellen en de andere vissergemeenten zoals Zierikzee, Tholen, Graauw en Clinge zijn gevolgd weliswaar maar Bruinisse was de enige gemeente die er werkelijk behoefte aan had. Dat men zou terugvallen op hetzelfde punt waarop men toen stond. Hierbij zijn we zo vrij op te merken dat als zeker **moet** worden aangenomen dat het mosselbedrijf zich ook **zonder Centrale** zeer spoedig zou hebben hersteld. Zeker toen de oorlog kwam. Hoeveel geld zouden de mosselkwekers niet meer hebben gemaakt van hun produkt als toen de vrije concurrentie en ook de vrije prijzen er zouden zijn geweest. Trouwens wie kent of kende ooit een bedrijf dat niet aan open neergang onderhevig is? Waarin niet na een inzinking weer een opleving kwam? Dan (en dit ziet men over het hoofd, althans er werd nooit op gewezen) zat men toen steeds met overproduktie. Meer dan 425 tot 450 duizend maal 100 kg konden toen niet worden verkocht terwijl er met gemak van 600 tot 700 duizend maal 100 kg konden worden gekweekt. Dat die stijging van de afzet een gevolg

zou zijn van de instelling van « De Centrale » is vanzelf onzin maar geheel en al een gevolg van de verbeterde vervoermiddelen. Welke streken kunnen nu met het autovervoer al niet worden bediend dat vroeger wegens te langzaam vervoer per schip en doelmatig vervoer per trein (twee tot drie keer overladen, enz...) onmogelijk was? Maar (volgens ons streekblad) de kwekers blijven alleen mogelijkheden zien voor hun bedrijf met « De Centrale ». Dit is vanzelf hun zaak. Als er verder op gewezen wordt dat het vooral moeilijkheden zijn die ontstonden omdat er zoveel verschil bestaat in de belangen der betrokkenen bij de handel, dan dient er op gewezen dat bij ieder produkt een producent, een groot-handel, klein-groothandel (gros-seerderij) en kleinhandel is. Dit is niets bijzonders, veeleer iets zeer gewoons. Hier zit de kneep dan ook niet maar wel hierin dat « De Centrale » werkelijk opgericht in het belang van de kwekers daarop ook geheel gebaseerd geraakte terwijl de handelaars altijd aghtervielen, althans de groothandelaars en de grosseerders. De kleinhandel had helemaal niets in te brengen, daarmee werd gewoon niet gerekend. Dat deze wanverhouding zo lang kon bestaan en nog steeds bestaat ligt voor 'n zeer groot deel (zo niet geheel en al) daaraan dat van al de handelaars in mossels slechts twee of drie alleen handelaar zijn, terwijl de andere (het grootste gedeelte!) handelaar en kweker beide zijn. Zouden alle verzenders niet kwekers zijn geweest dan ware al lang andere dingen te zien gekomen. Hoe door deze verhoudingen de toestand op de duur onhoudbaar slecht werd blijkt wel hieruit dat de eerste stappen op de weg naar vrijheid worden gezet door twee kweker-handelaars. Het is dan ook hierdoor dat een bevredigende regeling voor alle bij kweek- en handel betrokkenen nooit kon worden verwezenlijkt. Soms scheen het althans op het papier voor mekaar te zijn maar in praktijk kwam er nooit iets van in huis.

N.B. — De prijzen in vetjes gedrukt zijn opgegeven per 50 Kg

	10-9-1964	11-9-1964	14-9-1964	15-9-1964
Tongen, grote — Sole, grosse	8.33- 7.70	8.64- 7.86	8.— 7.95	8.02- 7.79
3/4 tongen — 3/4 plie	6.38- 5.59	6.17- 5.89	5.92- 5.80	6.35- 5.98
Bloktongen — Sole moyenne	6.33- 5.59	6.22- 5.94	5.83- 5.72	6.42- 5.97
Voor-kleine — Petite	7.20- 6.71	7.26- 7.—	6.95- 6.63	7.30- 7.—
Kleine — Toute petite	7.01- 6.20	7.36- 7.08	7.31- 6.89	7.18- 6.50
Tarbot, grote — Turbot, gros	5.60- 4.50	5.60- 7.70	4.70- 3.90	4.70- 3.90
Middel — Moyenne	.....	.....	.....	.....
Kleine — Petite	148.—	.....	206.—110.—	150.—32.—
Griet — Barbut	.....	.....	138.—88.—	124.—
Middel — Moyen	.....	.....	.....	.....
Kleine — Petit	.....	.....	.....	.....
Schol — Plie	61.—	.....	82.—58.—	.....
Grote iek — Grosse	57.—	.....	60.—50.—	.....
Kleine iek — Petite	65.—	65.—	49.—34.—	66.—61.—
Iek 3e slag — 3e sorte	58.—44.—	71.—68.—	30.—23.—	72.—61.—
Platjes — Toute petite	51.—30.—	68.—29.—	32.—28.—	58.—22.—
Schelvis, grote — Aiglefin, gros	68.—48.—	63.—43.—	53.—34.—	.....
Middel — Moyen	47.—37.—	68.—30.—	38.—22.—	51.—
Kleine — Petit	22.— 8.40	31.— 8.30	19.— 9.—	21.— 9.50
Heek, grote — Merlu, gros	.....	.....	.....	.....
Middel — Moyen	.....	.....	.....	.....
Kleine — Petit	.....	.....	.....	.....
Rog — Raie	.....	.....	.....	.....
Rode poot — Perlon	.....	.....	.....	.....
Grauwe poot — Grondin	.....	.....	.....	.....
Kabeljauw — Cabillaud	46.—40.—	96.—58.—	64.—60.—	72.—68.—
Gullen — Petit kabellaud	66.—15.—	90.—11.—	70.—10.—	72.—12.—
Hozemondhamme — Baudroie	.....	.....	148.—	.....
Wijting — Merlan	25.— 8.20	27.— 9.70	24.— 9.30	21.—12.—
Schar — Limande	.....	50.—32.—	36.—28.—	35.—33.—
Steenschol — Sole limande	.....	.....	122.—	.....
Zeehaai — Aiguillat	.....	.....	.....	.....
Hondshaai — Roussette	.....	.....	.....	.....
Arend (Pieterman) — Gr. vive	.....	.....	.....	.....
Makreel — Maquereau	30.—10.80	30.— 9.—	18.—10.—	30.— 9.—
Horsmakreel — Saurel	.....	.....	.....	.....
Rode knorhaan	.....	.....	.....	.....
Keilrog — Raie radiée	.....	.....	.....	.....
Zee kreeft — Langoustine	.....	.....	.....	.....
Schaat — Flotte	.....	.....	.....	.....
Zeebaars (klipv.) — Aigle de Nor.	.....	.....	.....	.....
Lom — Brosme	.....	.....	.....	.....
Kongeraal — Congre	.....	.....	.....	.....
Leng — Lingue	.....	.....	.....	.....
Schartong — Cardine	.....	.....	.....	.....
Volle haring — Hareng	15.20-11.—	13.—11.—	14.20-11.—	20.—11.—
IJle haring — Hareng guai	.....	.....	.....	.....
Haringshaai — Latour	32.—18.—	.....	36.—18.—	.....
Steenholk — Tacaud	.....	.....	.....	.....
Heilbot — Flétan	.....	5.—	4.70- 3.80	4.50
Koolvis — Colin	.....	.....	58.—	.....
Steud — Esturgeon	.....	.....	.....	.....
Zee wolf — Loup de Mer	.....	.....	.....	.....
Pollak — Lieu jaune	.....	36.—28.—	50.—	48.—
Koningsvis	.....	.....	.....	.....
Zonnevis — St.-Pierre	.....	.....	.....	.....
Bot	19.—15.—	.....	.....	.....
Mol	.....	.....	.....	.....
Zalm	.....	.....	.....	5.60- 5.50

VISFABRIEK

THOLEN

MOET

VERDWIJNEN

De raad van Tholen heeft de N.V. Pearl Essence International een ultimatum gesteld. De visfabriek mag tot 1 juli van het volgende jaar blijven staan, maar daarna moet de fabriek uit het centrum verdwijnen naar een plaats aan de rand van Tholen of naar een andere gemeente.

Men begon te veel last van de lucht te krijgen.

VOORBEHOUDEN

**Diesel-
scheepsmotoren**

DEUTZ

VALCKE GEBROEDERS N.V. OOSTENDE

Adverteert in
„Het Visserijblad”
Uw vakblad !

SCHADE AAN DERDEN
EIGEN SCHADE AAN
ROMP EN MOTOR
BRANDSCHADE
OPSLEPING
TOTAAL VERLIES
EN VOOR BOUWRISICO'S

HULP IN NOOD

VERZEKERT
AAN ZEER GOEDE VOORWAARDEN
ALLE VISSERSVAARTUIGEN

H. Baelskaai 27, Oostende — Tel. 716 89

REDER,
IS EEN MENSENLEVEN GELD WAARD ?
KOOP EEN

ELLIOT-vlot

NIET de goedkoopste, maar ;

DEGELIJKHEID
ZEKERHEID
KWALITEIT
SERVICE

BIJ DE KOOPERATIEVE

S.C.A.P. S.V.

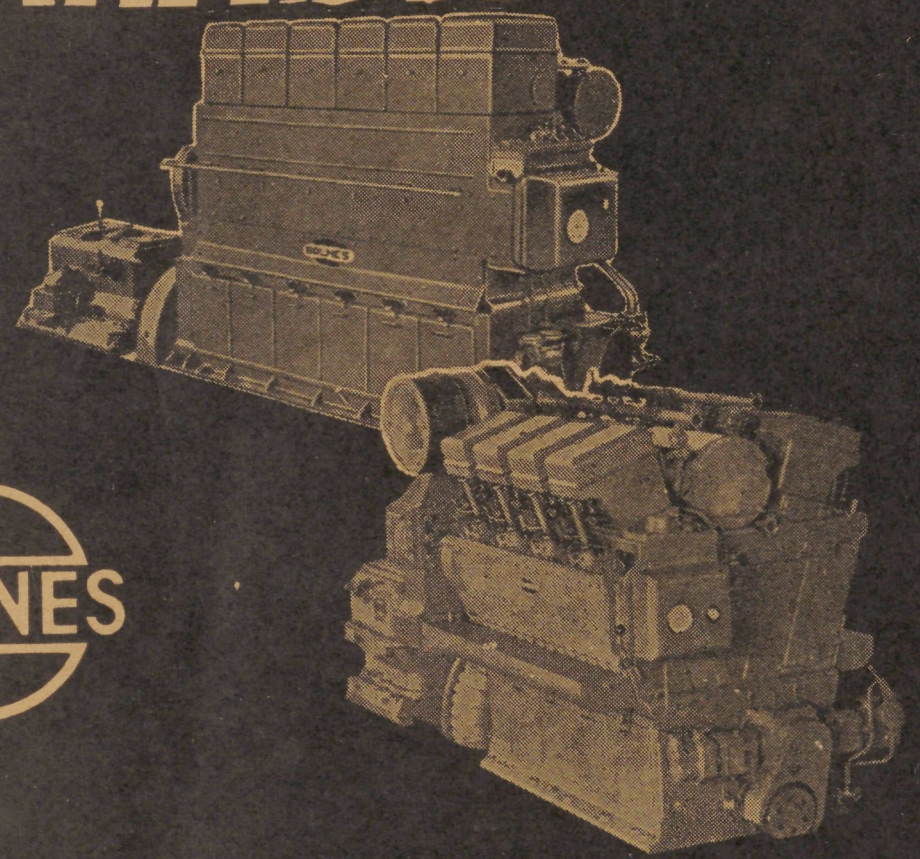
H. Baelskaai 27, OOSTENDE
Telefoon 729 51

NAERBOUT

n.
v.
M
A
C
H
I
N
E
F
A
B
R
I
E
K

Voor ideale

STUWKRACHT

DE EENVOUDIGE STANDAARDMOTOR

BOLNES

V/H. J.H.V. Cappellen

Hoofdvertegenwoordiger van de Beneluxlanden
Technische Handel H. ZWART, IJMUIDEN

IJmuiden : Tel. Bureau : 5459 — Privé : 5110